

Rechtskundig Weekblad

Vereeniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elken Zondag

Abonnementsprijs : 100 fr. per jaar

Postcheckrekening N° 3185.22

Alle rechterlijke uitspraken, artikels en andere bijdragen, alsook boeken ter bespreking te zenden aan den secretaris-hoofdopsteller

Mr RENÉ VICTOR

Italiëlei, 99, Antwerpen

Opgaaf betreffende intekening en adreswijziging, aanvraag van losse nummers en alle mededeelingen betreffende het beheer te zenden aan den secretaris-schatbewaarder

Mr JOHN STOCKMANS

Mechelsche Steenweg, 201, Antwerpen

De gemengde rechtsvorderingen en art. 37 bis en art. 37 ter der wet op de bevoegdheid.

De gemengde rechtsvorderingen (actions complexes) hebben in de rechtsleer (1) aanleiding gegeven tot vele betwistingen, en in de rechtspraak tot verschillende oplossingen.

Gemengde rechtsvorderingen kan verstaan worden in ruimen zin, en begrijpen de eigenlijk gemengde vorderingen, de tusschengeschillen, de incidenteele vorderingen.

Gemengd zijn al deze vorderingen omdat ze problemen van bevoegdheid opwerpen, doordat ze samenhangen, maar niet alleen aan dezelfde regels van bevoegdheid onderworpen zijn; b.v. eene rechtsvordering kan gedeeltelijk van burgerlijken en gedeeltelijk van handelsrechtlijken aard zijn; of eene rechtsvordering kan in de bevoegdheid vallen van eene rechtbank en de wedereisch in de bevoegdheid van eene andere.

We meenen dat vele betwistingen thans kunnen achterwege gelaten worden na de wijzigingen door de wet van 15 Maart 1932 in de wet op de bevoegdheid ingebracht.

De kwestie der incidenteele vorderingen (wedereisch en oproeping in vrijwaring) wordt geregeld in art. 37 der wet van 1876—1932); de bevoegdheid over de tusschengeschillen (onderzoeksverrichtingen en bewijsmiddelen) door art. 38.

Wij hebben het over de eigenlijk gemengde rechtsvorderingen.

De eigenlijke gemengde rechtsvorderingen zijn de ondeelbare vorderingen (actions indivisibles) en de

bijkomende rechtsvorderingen (demandes accessoires).

De gemengde rechtsvorderingen zijn verknocht, en wel zoodanig verknocht dat het onderzoek er van niet kan gescheiden worden, en dat het vonnis één moet zijn, want anderszins zouden de vonnissen tegenstrijdig kunnen zijn, en het eene of het andere onuitvoerbaar.

De ondeelbare rechtsvorderingen zijn deze die verschillende eischen inhouden waarvan de eenen van burgerrechtlijken, de andere van handelsrechtlijken aard zijn (b.v. de betaling van eene eenige ondeelbare rekening die verstaan is uit handelingen waarvan de eenen handelsdaden waren en de andere niet. (Ber. Luik 17 Maart 1919, Pas. 1919 II 97.)

Ondeelbare rechtsvorderingen zijn ook deze die gericht zijn tegen twee of meer gedaagden, die gehouden zijn door verbintenissen, de eenen van burgerrechtlijken, de andere van handelsrechtlijken aard. (B.v. eene leening aangegaan door een handelaar, voor de noodwendigheden van zijn handel, met solidairlijke borgstelling door een familielid. Hand. R. Antwerpen 19 Februari 1936; Rechtsk. Weekbl. 10 Mei 1936, 1392.)

Konden deze eischen afzonderlijk gesteld worden dan zouden de eenen voor de burgerlijke rechtbank, de andere voor de handelsrechtbank moeten gebracht worden, maar ze zijn zoodanig verknocht, zoo ondeelbaar, dat ze noodzakelijk voor dezelfde rechtbank moeten komen.

De rechtspraak (Verbr. 13 April 1893, Pas. 1893, I 167) had geoordeeld dat zulke vorderingen ter kennisneming van de burgerlijke rechtbank stonden, en dat de handelsrechtbank, indien voor haar werd gedagvaard, zich onbevoegd moest verklaren.

De oplossing blijft dezelfde nu art. 37ter in de wet op de bevoegdheid werd ingevoerd. Immers ingevolge dit artikel kunnen verscheidene eischen of verscheidene punten van een eisch, die wanneer ze afzonderlijk genomen voor verschillende rechtbanken moesten ingediend worden, van eerst af voor dezelfde rechtbank gebracht worden, indien ze verknocht zijn (hier is er ondeelbaarheid, dat is noodzakelijke verknochtheid), maar den voorrang gesteld door art. 37bis moet gevolgd worden.

Zijn de eischen, die van den aanvang af samengebracht zijn, gedeeltelijk in de normale bevoegdheid van de burgerlijke rechtbank en gedeeltelijk in die van de handelsrechtbank, dan moet de eerste verkozen worden (art. 37bis, lid 2 3°).

Vóór de wet van 1932 was deze oplossing aangevaard, omdat het logisch was, de burgerlijke rechtbank te verkiezen, omdat deze toen toch ook de gewone rechtbank was.

Maar de eensgezindheid was er niet waar het conflict van bevoegdheid bestond tusschen buitengewone rechtbanken, b. v. handelsrechtbank en vrederecht.

De rechtspraak (Vred. Antwerpen, 30 April 1910, Pas. 1910 III 356) had hier geoordeeld in een geval waar een handelaar en een niet-handelaar tot betaling van eene som, verschuldigd krachtens een zelfden titel, werden gedagvaard voor het vrederecht, dat noch deze rechtbank, noch de handelsrechtbank, bevoegd waren, maar alleen de burgerlijke rechtbank. Hetzelfde werd nog geoordeeld door het Vrederecht van Sottegem op 23 Januari 1936 (Rechtsk. Weekbl. 1936, 8 Maart, bl. 965).

Deze rechtspraak kan, gezien art. 37ter; o.i. niet meer gelden.

Wanneer thans twee verknochte eischen of punten van een eisch worden bijeengebracht van den aanvang af, moet de orde van art. 37bis gevolgd worden. Waar de handelsrechtbank en het vrederecht ieder voor een deel zouden bevoegd zijn, moet de handelsrechtbank verkozen worden (art. 37bis, lid 2 4°).

Gezien nochtans de burgerlijke rechtbank zich niet meer van ambtswege moet onbevoegd verklaren,

is het mogelijk de ondeelbare eischen voor de burgerlijke rechtbank te brengen, en deze mag ze weerhouden, al vielen ze niet in hare normale bevoegdheid, als de gedaagde zich niet verzet. (art. 8, wet op de bevoegdheid.)

* * *

De wet op de bevoegdheid geeft geen bepaling van den eisch die bijkomend kan zijn.

Maar art. 22 van de wet van 1876 leert wat in een bijkomende eisch kan gevraagd worden: vruchten, interessen, achterstellen, schadevergoedingen en andere bijhoorigheden.

Wanneer hetgeen in den bijkomenden eisch gevraagd wordt, eene oorzaak heeft die ouder is dan de eisch, dan moet het bijkomende gevoegd worden bij de hoofdvordering (art. 32 wet 1876).

Het kan evenwel dat het bijkomende eerst is ontstaan na het indienen van den eisch, en dat het bijkomende en de hoofdvordering afzonderlijk genomen, in de bevoegdheid van verschillende rechtbanken zouden vallen.

Nochtans hoofdeisch en bijkomende eisch zijn noodzakelijk verknocht.

Altijd heeft hier de regel gegolden: Accessorium sequitur principale: de bijkomende vordering moet gebracht worden voor de rechtbank die voor de hoofdvordering bevoegd is, al zou de bijkomende vordering, alleen ingediend, buiten dezer bevoegdheid vallen.

We meenen dat dit nog zoo moet zijn.

Art. 37ter kan hier niet toegepast worden. Immers dit artikel betreft het geval dat verknochte vorderingen van den aanvang af bijeengebracht worden.

Hier is de hoofdvordering steeds ingediend vóór dat de bijkomende wordt ingediend, en stelt zich de kwestie waar de bijkomende moet aangebracht worden.

Wij meenen dat de hoofdvordering altijd de bijkomende tot zich trekt. (B. R. Brussel 2 Maart 1935, Pas. 1936 III 68.)

L. Van Bauwel.
Hoogleraar te Leuven.

(1) *Bontemps*, Traité de la compétence en matière civile t. II 583 en 806; *De Paep*, Etudes sur la compétence en matière civile t. I 42; *De Page*, Les actions complexes (Brux. 1930), Répertoire pratique du droit belge t. II bl. 350.

Vlaamsche Juristen, abonneert U op het
RECHTSKUNDIG WEEKBLAD !!!

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5e Kamer. — 17 Januari 1936.

Voorzitter : M. Slegers.

Raadsheeren : HH. Lambrichts en Claessens.

Advokaat-generaal : M. Hauben.

Pleiters : Mrs Meyers, Driessen, Stas en Piette.

EXPERTISE. — DESKUNDIGE VROEGER DOOR EEN DER PARTIJEN GERAADPLEEGD. — AANSTELLING DOOR RECHTBANK. — NIEUW DESKUNDIG ONDERZOEK.

Indien een deskundige door een der partijen werd geraadpleegd dient, in het belang van een goede rechtsbedeeling, het deskundig onderzoek, door de rechtbank bevolen, door een nieuw deskundige te geschieden.

Roex en Op. Min. t/ Cuypers.

Aangezien het door partijen aangenomen is dat Dokter Weekers door de burgerlijke partij geraadpleegd werd voor de gevolgen van het in kwestie zijnde letsel, alvorens hij door eersten rechter als deskundige in zake aangesteld werd, omstandigheid welke niet spruit uit de bestanddeelen der zaak en slechts voor het Hof aan den dag werd gebracht;

Aangezien betichten beweren dat in zulke omstandigheden, het deskundig verslag van Dr Weekers niet mag aanvaard worden an dat een anderen deskundige moet aangesteld worden;

Aangezien de burgerlijke partij akte vraagt dat zij onder alle voorbehoud en namelijk onder ontkenning van alle niet uitdrukkelijk bekende feiten, zich gedraagt naar rechte tegenover het beschikkend gedeelte der beslitselen van betichten voor zoover deze strekken tot een nieuw deskundig onderzoek;

Aangezien in overweging met de hierboven aangehaalde omstandigheden, het dient in het belang van eene goede rechtsbedeeling, een deskundig onderzoek door een nieuwen deskundige te bevelen;

Om deze beweegredenen :

Het Hof, verleent aan de burgerlijke partij de door haar gevraagde akte;

Zegt dat er geen rekening zal gehouden worden van het verslag door Dr Weekers opgesteld;

En vooraleer ten gronde recht te doen, stelt aan als deskundige Dr Leplat G., rue des Anges, 19, te Luik, dewelke na den eed te hebben afgelegd, en kennis genomen te hebben van al de bestanddeelen der zaak, uitgenomen het verslag van Dr Weekers, voor opdracht zal hebben de burgerlijke partij te onderzoeken ten einde de gevolgen vast te stellen van het letsel door de burgerlijke partij opgelopen, deze te beschrijven onder geneeskundig opzicht en schriftelijk verslag neer te leggen;

Stelt dag op zitting van 31 Januari 1936 voor de eedaflegging van den deskundige;

Voorbehoudt de kosten.

HOF VAN BEROEP TE LUIK

5e Kamer. — 12 Juni 1936.

Voorzitter : M. Lambrichts.

Raadsheeren : HH. Elens en Mons.

Advokaat-generaal : M. Hauben.

Pleiters : Mrs Meyers, Driessen, Stas en Piette.

BURGERLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID. — SCHADEVERGOEDING. — GEDEELTELIJK VERLIES VAN LINKEROOG. — SCHADE FR. 140.000. — WAARDEVERMINDERING VAN DE MUNT. — VERHOOGING 5 %.

De stoffelijke en zedelijke schade veroorzaakt uit hoofde van het bijna volledig verlies van het zicht van het linkeroog mag ex aequo et bono geschat worden op fr. 140.000. Dit bedrag mag tengevolge van de waardevermindering van de munt, verhoogd worden met 5 %.

Roex en Op. Min. t/ Cuypers.

Aangezien de betichten door vonnis van de correctionele Rechtbank van Tongeren in dato 3 Juli 1934 veroordeeld zijn om vrijwillig verwondingen of slagen te hebben toegebracht aan de burgerlijke partij Roex, welke haar eene ziekte of onbekwaamheid tot persoonlijken arbeid hebben veroorzaakt en beiden solidairlijk verantwoordelijk verklaard werden jegens de burgerlijke partij voor de schadelijke gevolgen der feiten ten hunnen laste bewezen;

Aangezien het gebleken is uit het onderzoek voor het Hof gedaan in zonderheid uit het verslag van den deskundigen Dokter Leplat dat de burgerlijke partij tengevolge van de opgelopen slagen het zicht van het linkeroog omtrent gansch verloren heeft en dat de graad van definitieve invaliditeit op 25 % dient vastgesteld te worden rekening houdende met alle mogelijke factoren, uiterlijk uitzicht alsmede van den gunstigen staat van het rechteroog, onder den algemeenen toestand van de burgerlijke partij;

Aangezien de burgerlijke partij 1° een volledige tijdelijke onbekwaamheid heeft gehad van drie maanden en 2° een gedeeltelijke blijvende onbekwaamheid zal behouden.

Aangezien zij uitgegeven heeft voor heilkundige verzorging eene som van 2797 frank;

Dat de stoffelijke schade veroorzaakt uit dien hoofde aan de burgerlijke partij kan geschat worden ex aequo et bono op 105.000 frank;

Aangezien de burgerlijke partij ook een zedelijke schade heeft ondergaan die billijk kan geschat worden op 35.000 frank;

Overwegende dat, gelet op de waarde-vermindering van de munt in het te beoogen domein er plaats grijpt eene verhooging toe te staan van 5 % op voormelde sommen van 105.000 en 35.000 frank;

Gezien de wetsbepalingen aangehaald in het vonnis;

Om deze beweegredenen :

Het Hof, alle andere besluitselen verwerpende en het bestreden vonnis hervormende :

Veroordeelt de betichten solidairlijk te betalen aan de burgerlijke partij de som van 140.000 + 7.000 = 147.000 frank, mits aftrek der sommen reeds betaald, met de wettelijke intresten sedert 31 Juli 1933.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

6e Kamer. — 23 Mei 1936.

Voorziter : M. De Vos.

Raadsheeren : HH. De Potter en Delvaux.

Adv.-generaal : M. De Vooght.

Pleiters : Mrs Wagener, Elebaers en Arts.

VERZEKERING. — ONTSLAG VAN VERANTWOORDELIJKHEID DOOR VERZEKERDE AAN EEN DERDE. — VERLIES OP RECHT VAN VERGOEDING.

In geval een verzekerde zijn auto toevertrouwt aan een garagist om er herstellingen aan te doen en dezen laatste ontslaat van alle verantwoordelijkheid wegens toegebrachte schade, verliest hij alle recht op verzekeringsvergoeding ingevolge art. 31 der wet op de verzekeringen.

Employers' Liability t/ Verbert.

Gezien in regelmatige vorm voorgebracht het vonnis a quo door de Handelsrechtbank van Antwerpen verleend op 31 Juli 1934;

Gezien partijen het eens zijn over de feitelijke omstandigheden der zaak, te weten : 1) dat in den loop der maand September 1933, beroepene, zijnen motorvrachtwagen Latil door beroepster verzekerd, aan de firma Tracremorq toevertrouwde, met de opdracht het overmatig benzinverbruik van den drijfmotor te verbeteren; 2) dat gezegde firma dit werk aannam, onder voorwaarde dat beroepene zou afzien van elk verhaal tegen haar uit hoofde der schade die aan haar wagen zou kunnen overkomen; 3) dat, op dit voorstel ingaande, beroepene, op 27 September 1933, aan de firma Tracremorq, de volgende mondelinge verzekering gaf : « je renonce à exercer tout recours contre la firme Tracremorq, du chef de l'usage quelconque de mes camions et voitures par Tracremorq ; il est donc entendu que je prends à ma charge exclusive toute suite pouvant résulter d'un accident quelconque aux tiers ou tous dommages matériels à mes propres camions ou matériel » ;

Aangezien het verzaken, van wege beroepene, aan elk verhaal tegen Tracremorq — en op aanvraag van dezen — als abnormaal voorkomt en in strijd met de gebruiken in voege bij verhandelingen van dien aard; het te vermoeden is, dat gezegde firma, om het verbruik van benzine, te verminderen, zinnens was brandstoffen, of 't zij welke middelen aan te wenden, die een zeker gevaar leverden, en dat de firma zich heeft willen vrijwaren tegen die gevolgen;

Aangezien partijen het nog eens zijn om te verklaren dat de wagen, tijdens een proefvaart door den ingenieur der firma op 8 Februari 1934, ondernomen op den openbaren weg in brand schoot, en grootendeels werd vernield;

Aangezien beroepster, oorspronkelijk verweerster, weigert in het vergoeden der schade tusschen te komen, daar de ontlasting van Tracremorq door beroepene gegeven, het uitoefenen belet van het verhaal haar tegen den dader van het schadeberokkend feit door art. 22 der wet van 11 Juni 1874, toegekend;

dat beroepene zodoende het verzekerd risico, in een zijner hoofdbestanddeelen heeft veranderd of verzwaard, dermate dat de verzekeraar van zijne verbintenissen ontbonden is, overeenkomstig artikel 31 der aangehaalde wet;

Aangezien geenszins vaststaat dat, zooals beroepene beweert, was hersteller Tracremorq, niet ontslagen geweest van zijne verantwoordelijkheid, geene mogelijkheid van nuttig verhaal tegen hem zou bestaan zoodat bedoeld ontslag niet zou kunnen aanzien worden als hebbende dergelijk verhaal belemmerd;

Aangezien wanneer aan een garagist een wagen wordt toevertrouwd, niet om hem te bergen of te bewaren, maar wel om er eenige herstelling aan te verrichten, de overeenkomst tusschen partijen een contract van onderneming uitmaakt; dat diensvolgens, om ontslaan te worden in geval van brand, gezegde garagist, het karakter van toeval van de oorzaak van het verlies zal moeten bewijzen overeenkomstig artikel 1789 Burg. Wetb. (Van Eeckhout; Droit des Assurances Terrestres, N° 389, Verbr. 18 Februari 1892, Pas. I, 115);

Aangezien zooals de eerste rechter het heeft erkend krachtens het ontslag van verantwoordelijkheid;

1°) hersteller Tracremorq, niet meer den last heeft te bewijzen dat het verlies van den camion te wijten was aan heikracht;

2°) de bewijslast berust op verweerster (beroepster) die in haar verhaal tegenover Tracremorq moet bewijzen dat het verlies van den camion te wijten is aan de fout van Tracremorq;

Aangezien het bestreden vonnis daarbij voegt, dat dit verhaal geen uitslag kan geven daar geene fout van Tracremorq kan gelegd worden, en deze aldus niet aansprakelijk kan worden verklaard;

Aangezien men zich, in die omstandigheden, te vergeefs afvraagt hoe de eerste rechter heeft kunnen beslissen dat het ontslag door beroepene verleend niet als uitwerksel heeft gehad het verlies van het verhaal van beroepster tegen Tracremorq;

Aangezien kon zelfs van Tracremorq werkelijk bewezen zijn, dan nog beroepster zich zou kunnen beroepen op art. 31 der wet van 11 Juni 1874 daar, door het betwist ontslag, beroepene de verzekeringsovereenkomst in hare wezenlijke bestanddeelen heeft gewijzigd ten nadeele van beroepster;

Aangezien in tegenstrijd met de bewering van beroepene voormeld art. 31 niet alleenlijk wijst op het geval waarin de verzekerde het gevaar, in het contract voorzien, heeft vermeerderd, maar wel op alle gevallen waarin de rechtstoestand van den verzekeraar zooals deze in de overeenkomst werd bepaald, door eenige handeling van den verzekerde wordt verzwaaard op dergelijke wijze dat de contractuele voorwaarden gewijzigd zijn (Van Eeckhout, N° 117, Rép. prat. du Droit belge V° assurances terrestres, p. 95);

Aangezien de verzekeraar de subrogatie, hem door bovengemeld art. 22 der wet van 11-6-1874 toegekend in aanmerking neemt voor de uitrekening zij-

ner premie, welke dien ten gevolge als minder hoog voorkomt (Namur T. III, N° 1496) het aldus vaststaat dat beroepene, met het verhaal van beroepster tegen Tracremorq, te verijdelen een der hoofdbestanddeelen van het verzekeringscontract heeft veranderd;

Om die redenen :

Het Hof,

Ontvangt het beroep en er recht op doende, alle andere of tegenstrijdige besluitselen afgewezen, vernietigt het vonnis a quo en wijzigend, zegt beroepene in zijnen oorspronkelijken eisch ongegrond, ontzegt hem van zijne vordering en verwijst hem in alle de kosten zoo van eersten aanleg als van beroep.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

1e Kamer. — 2 Maart 1935.

Voorzitter : Mr Mechelynck.

Rechters : Mrs Stellfeld en Van Mieghem.

O. M. : Mr Bekaert

Pleiter : Mr Van Lennep.

PROCEDUUR IN ECHTSCHIEDING. — VERKORTING VAN WACHTTERMIJNEN NA VASTSTELLING OP 6 MAANDEN.

Oneigenlijke Rechtspraak. — Artikel 240 Burgerlijk Wetboek.

Gezien het vorengaande verzoekschrift aangeboden op 5 Februari 1935 door Meester Corluy, avoué; voor Mme W. D.

Gezien het geschreven advies van heer Bekaert, substituut van den Prokureur des Konings;

Gehoord het verslag van den heer Rechter Van Mieghem ter zitting van heden;

Aangezien op 1 Februari l.l. de wachttermijnen in deze zaak werd vastgesteld op zes maanden;

Aangezien vertoogster thans vraagt dezen termijn te herleiden op twee maanden, zich steunende op een boetstraffelijke veroordeeling van haren echtgenoot, wegens onderhoud van bijzit, vonnis dat sinds 1 Februari l.l. eerst kracht van gewijsde zou bekomen hebben;

Aangezien de beslissing nopens het vaststellen der wachttermijnen nog niet in de periode van de eigenlijke rechtspraak valt, en dus, tot de vrijwillige rechtspraak behorende, geen kracht van gewijsde heeft;

Aangezien een nieuwe vraag van vermindering der wachttermijnen ook niet in tegenspraak is met de bepalingen van artikel 240 B. W. B.;

Om deze redenen :

De Rechtbank, zegt dat deze nieuwe vraag van vermindering zal onderzocht worden op 26 April aanstaande, om 9 uur 's morgens;

Beveelt dat de beteekening van 't verzoekschrift en van deze beslissing aan verweerder door den Deurwaarder Maes te Antwerpen, mits acht dagen vrij te laten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

2e Kamer. — 13 Mei 1936.

Voorzitter : M. Moreels.

Rechters : MM. Jageneau en Schöller.

Pl. : Mrs Bouchery en Victor.

DADING. — NIETIG-VERKLARING. — MINDERJARIGE. — ONTVANKELIJKHEID.

Een dading aangegaan door den vader handelend in zijn hoedanigheid van voogd van zijn minderjarige zoon, zonder dat de pleegvormen door de wet vereischt vervuld werden kan slechts vernietigd worden, wanneer de vader inzake geroepen is.

Gelet op de wet dd. 15 Juni 1935 art. 2, 34, 37 en 41.

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten;

Gezien de stukken des gedings en namelijk de dagvaarding dd. 21 Februari 1935 van deurwaarder A. Duwaerts, waarbij aanlegger vertoogt dat hij op 30 Juli 1930, gedurende zijn werk eenen hevigen stamp ontving van den genaamden Savitsky, in dienst van verweerster, met het gevolg dat hij verscheidene heelkundige bewerkingen moest ondergaan en namelijk het verwijderen der teelballen;

Aangezien de vraag strekt tot nietig verklaring der transactie gesloten tusschen zijn vader handelende als voogd en verweerster, bij gemis aan naleving der formaliteiten voorzien bij art. 467 B. W. B. en tot toekennen van de schadevergoeding gesteund op art. 1384 B. W. B.

Aangezien nu blijkt dat bij akte dd. 24 Februari 1932 voorgebracht in geregistreerd uittreksel, aanlegger ontvoogd werd;

Aangezien verweerster de ontvankelijkheid der vraag opwerpt omdat Vader Verhoeven niet gedagvaard werd;

Aangezien inderdaad moet aangenomen worden, dat deze laatste, welke handelde als voogd van zijnen minderjarigen zoon, en welke een der partijen was in de bestreden dading, ter verantwoording diende geroepen te worden, dat de overeenkomst waarover partijen en dus tegenover beiden diende vernietigd of gehandhaafd naar gelang zij ja dan neen ongeldig was;

Aangezien de vraag te weten of de feiten moeten aanzien worden als een gewoon werkongeval vallende onder toepassing der wet van 24 Dec. 1903 en of wanneer de rechtbank eene hierop gesteunde vraag verjaard verklaard heeft, aanlegger tevens een geding kan inleiden tegen de werkgeefster gesteund op art. 1384 moet buiten bespreking blijven, daar zulke vraag slechts kan in aanmerking komen indien voorafgaandelijk de bestreden transactie ten gronde werd beoordeeld en vernietigd.

Aangezien dit niet het geval is ter zake en dat dus ook dit deel van het geding onontvankelijk is;

Om deze redenen :

De Rechtbank, alle andere besluiten van de hand wijzende, verklaart de vraag, hic et nunc, niet ontvankelijk. Veroordeelt aanlegger tot de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUSSEL

14e Kamer. — 15 Juni 1936.

Eenig rechter : Mr Sepulcre.
 Pleiters : Mrs Balot (Brussel) en Paul Pollet.

FAILLIETVOORKOMEND CONCORDAAT. —
VOOR ALLEN VERPLICHTEND.

Een faillietvoorkomend concordaat is voor alle schuldeischers verplichtend, wanneer er geene wettelijke uitzondering kan ingeroepen worden. De eisch ingeleid door een schuldeischer nadat het concordaat bekrachtigd werd, is bijgevolg onontvankelijk, en laattijdig, wanneer het niet bewezen is dat het concordaat niet volledig uitgevoerd werd.

Martens t/ Hicketick.

Gezien de geboekte dagvaarding van 4 Februari 1936 :

Aangezien de eisch tot de betaling strekt van de som van 6512,50 fr. in uitvoering van een strafbepaling in een huurcontract van loondiensten ingelascht;

Aangezien aanlegger bij overeenkomst van 14 Januari 1933 door verweerders gelast werd den verkoop van hun huis aan te kondigen, dat in geval de eigendom niet meer te koop was, verweerders verplicht waren aanlegger binnen de 48 uren per aanbevolen brief te verwittigen dat bij gebrek aan deze verbintenis te voldoen verweerders een vergoeding betalen moesten gelijk aan twee ten honderd van den verkoopprijs door hen aangeduid, en dit zonder verplichting van een ingebrekestelling;

Aangezien het vaststaat dat verweerders deze verbintenis niet voldaan hebben;

Aangezien verweerders een faillietvoorkomend concordaat met afstand van hun actief bekomen hebben dat het niet bestreden is, dat in Juni 1933 het concordaat bekrachtigd werd;

Aangezien zulk concordaat voor alle vroegere schuldeischers verplichtend is, dat aanlegger geene der wettelijke uitzonderingen inroepen kan;

Aangezien inderdaad van af hunne aanvraag tot concordaat, hun eigendom niet meer te koop was; Aangezien het niet bewezen noch beweerd is dat het concordaat niet volledig uitgevoerd is, dat in dit opzicht de eisch laattijdig is;

Aangezien het niet bewezen noch beweerd is dat verweerders in een beteren vermogentoestand teruggekomen zijn, dat de eisch dus niet ontvankelijk is;

Om deze redenen :

De Rechtbank, tegensprekelijk beslissende;

Gehoord heer Havenith in zijn overeenkomstig advies in openbare zitting gegeven;

Alle andere ruimere of tegenstrijdige besluiten, als niet gegrond of niet ontvankelijk verwerpende, verklaart den eisch van aanlegger onontvankelijk en laattijdig.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE HASSELT

19 Juni 1936.

Voorzitter : M. Byvoet.
 Op. Min. : M. Glenisson.

INTREST. — ONTVANKELIJKHEID. — BEVOEGDHEID. — BEWIJS DER LASTGEVING. — MORATORIUM.

Aanlegger mag zijn aanspraken nader toelichten in zijn besluiten zoo hij er reeds gewag van maakte in zijn dagvaarding.

Een verweer ten gronde dekt de onbevoegdheid « ratione loci » der rechtbank; deze dient trouwens uit te spreken over al de punten in geschil zoo ze onafscheidbaar zijn en een hunner van rechtswege in haar bevoegdheid valt.

Een loutere bewering zonder schriftelijke aanwijzing volstaat niet om den ontleener toe te laten het bewijs te leveren door getuigen dat zijn geldschiet bij wete van eenieder aan een derde opdracht gaf voor hem het geld te innen.

C. t/ V. R. - A. G. K.

Overwegende dat de eisch strekt tot het bekomen van een hypothecair moratorium in zooverre aanleggers zouden gehouden worden nogmaals aan gedaagden te betalen;

Overwegende dat de Rechtbank, volgens deze bevoegdiging, te onderzoeken heeft of de beweerdte betaling, welke door aanleggers zou gedaan zijn geworden, deze ontsloeg van hunne verplichtingen tegenover hunne schuldeischers;

Overwegende dat aanleggers bijgevolg in de inleidende dagvaarding hunne aanspraken op de geldigheid hunner betalingen te kennen gaven en dat zij gerechtigd waren de gronden hunner bewering in hunne besluiten nader toe te lichten;

Overwegende dat de eisch bijgevolg een dubbel doel beoogde : te hooren beslissen over de deugdelijkheid hunner betaling en vervolgens, zoo deze ontoereikend bevonden werd, over den gevraagden hypothecairen moratorium;

Overwegende dat deze eischen werden ingeleid door aanlegger Cuyvers in eigen naam en voor zoo veel noodig in zijne hoedanigheid van voogd zijner twee minderjarige kinderen, bijgestaan door den toezienden voogd;

Overwegende dat hier ter zake de onroerende eigendom niet in betwisting is, doch enkel de schuldvordering die er op bestaat; dat de eisch bijgevolg een roerend goed tot voorwerp heeft, zoodat artikel 464 B. W. niet diende nageleefd te worden om den eisch ontvankelijk te maken; (Rép. Prat. V° Action, n° 249);

Overwegende dat het bezwaard goed in het rechterlijk arrondissement Hasselt gelegen is en dat de Rechtbank van dezen zetel volgens art. 3 der wet van 27 Juli 1934, bevoegd is om kennis te nemen van de vraag tot uitstel;

Dat beide eischen, zooals zij werden ingeleid, onafscheidbaar aan elkander verbonden zijn, zoodat de Rechtbank eveneens bevoegd is om kennis te nemen

VLAAMSCHE JURISTEN

Abonneert U op het «Rechtskundig Weekblad»

van de al of niet deugdelijkheid der voorgewende betalingen, zij het dan ook dat de partijen bevoegdheid toekenden aan de Rechtbank van Antwerpen voor al de geschillen welke uit oorzaak van de leeningsakte zouden oprijzen;

Dat verweerders zich trouwens ten gronde verdere opzichts beide eischen en dat doordien hunne uittieneming betreffende de onbevoegdheid dezer Rechtbank ratione loci vervalt;

Voor wat aangaat de beweerde betalingen :

Overwegende dat bij akte Van Elst, notaris te Neerpelt, in dato 26 October 1932, aanlegger Cuyvers en zijne echtgenote een kapitaal van 10.000 fr. ontleenden aan verweerder Van Russelt, en tevens eene som van 6.500 fr. aan de verwerende maatschappij « Algemeene Grondkredietkas », met dezen verstande dat de rente door bemiddeling van laatstgenoemde Credietkas moest gebeuren, doch dat de schuldeischer Van Russelt alleen bevoegd zou zijn om geldige kwijting te geven, voor wat zijne schuldverordering betrof;

Overwegende dat van den kant van aanleggers, geen kwijting van de hand van den schuldeischer wordt voorgelegd en dat dus de betalingen, welke aanleggers rechtstreeks in handen van den notaris zouden gedaan hebben, tegen dezen niet kunnen ingebracht worden;

Overwegende dat aanleggers beweren dat de terugbetaling van het ontleend kapitaal in handen van gezegden notaris gedaan, minstens tegen de Algemeene Credietkas kunnen aangevoerd worden, uit reden dat genoemden notaris stilzwijgend mandaat zou ontvangen hebben vanwege deze kas, om de renten, afkortingen en terugbetalingen voor haar in ontvangst te nemen;

Overwegende dat er geen zinsnede in de leeningsakte voorkomt, noch in de bijgebrachte bewijsstukken, waaruit zou af te leiden zijn dat een dergelijk mandaat ooit door de Credietkas aan den notaris gegeven zou zijn geworden; dat het niet volstaat voor aanleggers thans te beweren en door middel van getuigen aan te bieden, het bewijs te leveren dat het door het publiek en door de notarissen van het kanton Neerpelt algemeen gekend was dat notaris Van Elst de agent en mandaatdrager was der Grondkredietkas; dat aanleggers tot het bewijs dezer loutere bewering, bij gebrek aan bepaalde gegevens, niet kunnen toegelaten worden;

Overwegende dat er dus enkel dient nagegaan te worden of aanleggers het voordeel der wet van 27 Juli 1934 te hunnen gerieve kunnen invoeren;

Overwegende dat zij zich in de voorwaarden bevinden door deze wet vereischt om uitstel te bekomen;

Overwegende dat zij ongetwijfeld ongelukkig zijn en te goedertrouw handelden; dat hun toestand geenszins hopeloos is wijl de notaris, die hun geld achterhiel en waartegen een rechterlijk onderzoek is ingespannen bij machte blijkt te zijn, hetgeen door verweerders niet wordt tegengesproken, om zooniet gansch, dan toch ten deele en minstens tot bedrag der achterstallige afkortingen, aanleggers rekening bij de Credietkas aan te zuiveren; dat trouwens de vervroegde aflossing der ontleende sommen in handen van dezen notaris duidelijk uitwijzen dat aanleggers over krediet en middelen

beschikken die hun toestand als niet reddeloos verloren moeten doen aanzien;

Overwegende dat het te voorzien is dat binnen het jaar te rekenen van heden, de vereffening door gezegden notaris te doen, zich zal verwezenlijkt hebben;

Om deze beweegredenen:

De Rechtbank, op eensluidend advies van den heer Glénisson, Substituut van den Procureur des Konings ter openbare zitting van den 5en Juni l.l., voor wat de ontvankelijkheid van den eisch, de bevoegdheid der Rechtbank en het gevraagd moratorium betreft, behalve voor wat het aangevraagd getuigenverhoor aanbelangt, verklaart zich bevoegd om uitspraak te doen over beide eischen;

Ontvangt deze, verklaart aanleggers ongegrond in hunne bewering het ontleend kapitaal geldig afgelost te hebben, zegt deze nochtans gegrond in hunne vraag tot uitstel, verleent hen te rekenen van heden één jaar uitstel, benevens den reeds genoten uitstel met voor hen al de voordeelige gevolgen, spruitende uit de wet van 27 Juli 1934;

Wijst hen af van het overige van hunnen eisch en legt de kosten te kunnen laste;

Verklaart tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal en zonder borg, behalve voor de kosten.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE LEUVEN

20 April 1936.

Voorziter : M. Micha.

Rechters : HH. Simons en Cappuyns.

Op. Min. : M. Van Oorle.

Pleiters : Mrs Calloud en Tielemans.

ECHTSCHIEDING. — TEGENEISCH GESTEUND OP OVERSPEL DE PLANO NIET UITGESPROKEN. — SCHORSING TOT NA GETUIGENVERHOOR.

Wanneer de verweerder bij tegeneisch de echtscheiding aanvraagt gesteund op het overspel zijner echtgenote, waarvoor deze laatste werd gestraft, mag de rechtbank de echtscheiding de plano niet uitspreken op den tegeneisch. Eerst zal de gegrondheid der grieven der tegenpartij moeten onderzocht worden om met kennis van zaken te kunnen beslissen aangaande de waakzaamheid der kinderen en het toekennen van uitkeering tot onderhoud van vrouw en kind.

Mevr. V. t/ haar echtgenoot.

Aangezien aanlegster haar vraag in echtscheiding grondt op mishandelingen door den man tegenover haar gepleegd en op beledigingen van ergen aard bestaande in : namelijk met slechte huizen te bezoeken, met andere vrouwen te leven en met haar en hun kind zonder middelen van bestaan te verlaten;

Aangezien het schijnt te blijken uit verschillende stukken, door aanlegster ingebracht, dat zekere feiten als bewezen zouden kunnen aanzien worden, maar dat verweerder in tegenwoordig geding de gelegen-

heid tot hiertoe niet gehad heeft zich te verdedigen door een getuigen verhoor en dat om de rechten der verdediging te vrijwaren er plaats grijpt verweerder toe te laten de door aanlegster aangehaalde feiten door alle rechtsmiddelen te mogen weerleggen.

Dat die acht feiten afdoende zijn en ter zake dienend;

Aangezien verweerder, overeenkomstig artikel 251 van het burgerlijk wetboek, bij tegeneisch vraagt dat de echtscheiding ten zijnen voordeele zou uitgesproken worden;

Dat om deze vraag te staven, hij een vonnis voorlegt, uitgesproken den 19 December 1935, door de 17e Kamer der rechtbank van eersten aanleg, zetelende te Brussel, en in gelijkvormig uittreksel door den griffier afgeleverd, vonnis dat kracht van gewijsde verkregen heeft en door hetwelk de vraagster veroordeeld geweest is tot een geldboete van 50 frank uit hoofde van overspel;

Aangezien alhoewel de ongelijken van pleiters in echtscheiding niet tegen elkander mogen opwegen, er toch niet dient in dit geval, van nu af, aan dien eisch recht te doen, maar wel aan de rechtbank vooraf gaandelijk te laten oordeelen over de gegrondheid der grieven door aanlegster aangehaald, om in kennis van zaken te kunnen beslissen aangaande de bewaakzaamheid van hun kind en het toekennen van uitkeering tot onderhoud van vrouw en kind;

Voorloopige maatregelen :

Aangezien, volgens de beweringen van aanlegster, het gedrag van haar man niet zou toelaten de bewaring van hun kind aan hem toe te vertrouwen, dat hij ook geen andere rede inroept om den huidige toestand te wijzigen, des te meer dat het kind bij de grootmoeder vertoef en dat hij niet inbrengt dat het kind er niet goed zou verzorgd zijn;

Onderhoudspensioen :

Aangezien aanlegster, 38 jaar oud zijnde, zich in de mogelijkheid bevindt haar dagelijksch brood te verdienen met te gaan werken, maar dat zij zich toch aan uitgaven blootstelt die niet zouden bestaan indien zij met haar echtgenoot samen leefde;

Dat het deel van verweerder in het onderhoud zijner vrouw kan vastgesteld worden op 3 frank daags en zijn aandeel in het onderhoud van het kind, uit hun huwelijk gesproken op 100 frank per maand;

Om deze redenen :

De Rechtbank,

Gehoord den heer Van Oorlé, Substituut des Procureurs des Konings in zijn eensluidend advies, gegeven in openbare zitting in dato van 6 April l.l.;

Alle verdere besluiten verwerpende en vooraleer ten gronde te beslissen : laat aanlegster toe te bewijzen door alle rechtsmiddelen, getuigen inbegrepen, de hiervolgende feiten :

1) dat haar echtgenoot haar mishandelde reeds kort na het huwelijk, dat hij haar namelijk met een ijzer sloeg, dit gebeurde in de jaren 1926-1927;

2) dat zij verplicht is geweest het echtelijk huis te verlaten in Mei 1929, na zware mishandelingen;

3) dat hij zijne vrouw voortdurend verwijten toestuurde, namelijk « gij zijt rot »;

4) dat hij slechte huizen bezocht in Brussel in den loop van het jaar 1929;

5) dat hij in de jaren 1930 en 1931 met andere vrouwen heeft gewoond;

6) dat hij zijne vrouw en hun kind zonder eten en zonder geld gelaten heeft;

7) dat hij dikwijls dronken was;

8) dat hij nu nog met een andere vrouw leeft en deze onderhoudt;

Laat verweerder toe tot het tegenbewijs van die feiten door dezelfde middelen;

Benoemt den heer rechter Martens om over te gaan tot het getuigenverhoor;

Schorst de beslissing over den tegeneisch tot na het getuigenverhoor;

Veroordeelt verweerder te betalen aan aanlegster voor haar persoonlijk onderhoud, de som van 90 fr. per maand en voor den onderhoud van 't kind 100 fr. per maand, te rekenen vanaf 23 Maart 1936;

Zegt dat er geen plaats grijpt in het voordeel van het kind den huidige toestand te wijzigen;

Verklaart tegenwoordig vonnis uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande alle verhaal, voor wat de betaling van onderhoud voor vrouw en kind aangaat; Voorbehoudt de kosten.

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE ANTWERPEN (in beroep)

8e Kamer. — 11 December 1935.

Voorzitter : Mr. De Baer.

Rechters : MM. Schilling en Van Lennep.

Openbaar Ministerie : Mr. Van Hille.

Pleiter : Mter J. Valvekens.

VERKEER :

I. MANŒUVER NAAR LINKS OM ONGELUK TE VOORKOMEN. — GEEN OVERTREDING.

II. ART. 7 DER VERORDENING OP HET VERKEER : VERPLICHTING TOT ONMIDDELIJKE AANGIFTE ENKEL VOOR DIE ONGEVALLEN WAARBIJ LICHAAMELIJKE VERWONDINGEN ZIJN.

I. *Indien een automobilist, door het plots opduiken van een ander weggebruiker, op 't laatste oogenblik een manœuver moet uitvoeren waardoor hij naar links afwijkt en dit om een ongeluk te voorkomen, kan hem geene overtreding ten laste worden gelegd.*

II. *Art. 7 van de verordening op het verkeer dat den weggebruiker, die in een ongeval betrokken is, verplicht er onmiddellijk aangifte van te doen, beoogt enkel die ongevallen waarbij er «slachtoffers» zijn, d.w.z., waarbij er lichamelijke verwondingen zijn.*

Op. Min. t/ Lemsens en Stuers.

Betichting :

Beticht van te Deurne, kanton Borgerhout, den 10 Februari 1935 :

De eerste : A. Op een secundairen weg, bestuurder zijnde van een voertuig (rijwiel) den hoofdweg opgereden zonder zich te vergewissen dat er geen anderen weggebruiker aankwam.

B. Op den openbaren weg, bestuurder zijnde van een voertuig (rijwiel) niet voortdurend meester gebleven te zijn van zijne snelheid en deze niet derwijze

geregeld te hebben dat hij voor zich eene voldoende vrije ruimte behield om voor een hindernis het voertuig tot stilstand te kunnen brengen.

Beiden : C. Weggebruikers zijnde die in een ongeval betrokken waren dat door geen agent van de overheid kon worden vastgesteld, verzuimd te hebben aan de naastbijzijnde politieoverheid of uiterlijk binnen de vier en twintig uren aan de politie van hunne woonplaats daarvan aangifte te doen.

Aangezien het door de behandeling der zaak voldoende bewezen is dat eerste betichte, op 't rijwiel-pad der Sterckxhoflei met overdreven snelheid rijdende, den hoofdweg, zijnde de Herenthalschebaan, is ingereden zonder zich te vergewissen of de baan vrij was en op zulke dwaze wijze dat het hem onmogelijk is geweest voor de aankomende auto van Stuers zijn rijwiel tot stilstand te brengen; dat hij aldus de eenige oorzaak is geweest van het ongeval;

Aangezien het manoeuvre van Stuers aan deze laatste niet ten laste kan worden gelegd : aangezien inderdaad indien deze, die traag reed en zijn kant hield, een weinig naar links heeft gestuurd om niet te dicht te rijden bij de leden der Harmonie, die op dat punt stilstonden, niets bewijst dat hij op dat oogenblik nog den rechterkant der baan niet hield; dat indien hij, den wielrijder plotselings uit een rechterzijstraat ziende uitkomen, op 't laatste oogenblik een manoeuvre heeft gemaakt om nog meer naar links te sturen, dit manoeuvre, afgelegd met het enkel om een ongeluk te vermijden, hem niet kan verweten worden daar het door de fout van den wielrijder was genoodzaakt geweest;

Aangezien, voorwat feit C. betreft, artikel 7 van de verordening op het verkeer duidelijk laat blijken dat de verplichting tot de onmiddellijke aangifte van een ongeval aan de daarbij betrokken personen enkel oplegt voor het geval dat er slachtoffers zijn, zegge lichamelijke verwondingen, hetgeen in huidige zaak het geval niet is;

Aangezien de feiten A. en B. zich vermengen in den zin van artikel 65 van het strafwetboek.

Wat den eisch der burgerlijke partij betreft :

Aangezien de schade door de burgerlijke partij Stuers geleden, billijk kan geschat worden op 355 fr. voorwat de schade aan den auto betreft; dat de onbeschikbaarheid van den auto voor reparatie op twee dagen mag geschat worden; dat de totale som die aan de burgerlijke partij toekomt met taks inbegrepen aldus 380,20 + 100 fr. = 480,20 fr. beloopt;

Om deze redenen,

En bij toepassing van art. 54 § 2, 42 K. B. I. 2. 1934. - 2 wet 1 Aug. 1899, 1 Aug. 1924 - 65, 58, 40, 38 S. W. B.-1382, 1383, B. W. B.

Rechtdoende bij tegenspraak ;

Aanvaardt de Rechtbank het beroep. Hervormt het bestreden vonnis, doende wat de eerste rechter had moeten doen, verwijst den 1^e betichte hoofdens feit A. tot eene geldboete van 10 fr.; hoofdens feit B. tot eene geldboete van 10 fr.;

Zegt dat deze geldboeten van 10 fr. vermeerderd zullen worden met 60 deciemmen per frank en gebracht worden op 70 frank (art. 1 wet van 27 December 1928) behulpelijk twee dagen gevang;

Spreekt beide betichten vrij hoofdens feit C.;

Rechtdoende op den eisch der burgerlijke partij :

Verwijst betichte Lemsen te betalen aan de burgerlijke partij Stuers, ten titel van schadevergoeding, de

som van 480,20 fr. met de rechtelijke intresten vanaf den datum van het ongeval, de gerechtelijke intresten en de kosten, 3,00 frank.

Verwijst de betichte tot de kosten der twee gedins...

CORRECTIONEELE RECHTBANK TE HASSELT

27 Januari 1936.

Voorzitter : M. Goffinet.

Op. Min. : M. Van de Velde.

SCHADEVERGOEDING. — BLIJVENDE WERKONBEKWAAMHEID. — GEEN VERLIES AAN LOON. — GEEN VERGOEDING. — WAARDEVERMINDERING DER MUNT. — GEEN VERHOOGING VOOR ZEDELIJKE SCHADE.

Men behoort de juiste en werkelijk geleden schade te bewijzen. Indien men geen verlies aan loon ondergaat kan men ook geene aanspraak op schadevergoeding doen gelden, al heeft men dan ook eene blijvende bestendige werkonbekwaamheid opgelopen.

Vergoedingen hoofdens zedelijke schade geven geene aanleiding tot verhooging wegens de waardevermindering van de munt.

Op. Min. en Dolders t/ Visschers.

Voor wat betreft den esch der burgerlijke partij :

Overwegende dat de aangestelde deskundige besluit als volgt : « De bekomen letsels zullen blijven zonder uitzicht op genezing; zijne geschiktheid tot den arbeid gedurende zijnen verderen levensloop zal verminderd blijven in mate van 40 %;

Duur der tijdelijke algeheele werkonbekwaamheid: van 4 Juni 1934 tot 18 September 1934;

Gedeeltelijke van 19 September 1934 tot 15 Mei 1935 van 50 % ; »

Overwegende dat, rekening houdende met het door het slachtoffer dagelijks verdiende loon van 32,02 fr., de door dit geleden schade op de volgende sommen dient beraamd te worden :

Geneeskundige zorgen	fr. 440,00
----------------------	------------

Schade aan kleederen	200,00
----------------------	--------

Verlies aan loonverdiensten gedurende de volledige werkonbekwaamheid vanaf 4 Juni 1934, dag der feiten, tot 18 September 1934, hetzij gedurende 91 werkdagen	2913,82
--	---------

Verlies aan loonverdiensten gedurende de gedeeltelijke werkonbekwaamheid aan 40 % gedurende den verderen levensloop van het slachtoffer;

Overwegende dat de Burgerlijke Partij Dolders ter zitting van 25 Februari 1935 verklaarde zijn werk zooals vroeger in de koolmijn hernomen te hebben; dat hij bijgevolg ter oorzaak van de hem toegebrachte messteken en de daaruitvoortvloeiende werkonbekwaamheid geen verlies aan verdiensten meer ondergaat;

Overwegende dat bijgevolg ter uitzondering van het verlies aan loon door de Burgerlijke Partij geleden tot 25 Februari 1935 zij geen stoffelijke schade

welke werkelijk voor het oogenblik zou vaststaan, meer lijdt :

Dat het niet volstaat aan de Burgerlijke Partij, zich steunende eenerzijds op den vastgestelden graad van werkonbekwaamheid, anderzijds op de sterfte-tafels, rekening houdende met de door haar dagelijks geïnde loonen, alzoo een bedrag te doen vaststellen waaraan zij denkt recht te hebben ten titel van schadevergoeding; dat het haar integendeel behoort volgens de wet de juiste en werkelijk door haar geleden schade te bewijzen (Beroepshof Brussel, 11 Juni 1932; Rev. Ass. Resp. 1933, 1132; Burg. Bruss., 25 Maart 1932. Bull. Ass. 1932. 36 bl. 702; Hasselt, 18 Juni 1934, id. 7 October 1935);

Overwegende nochtans in die omstandigheden aan de burgerlijke partij al haar voorbehoud voor de toekomst dient gegeven te worden;

Overwegende dat dus het verlies aan loonverdiensten gedurende de gedeeltelijke werkonbekwaamheid aan 50 % dient beraamd te worden vanaf 19 September 1934 tot 25 Februari 1935, 't zij gedurende 139 werkdagen of fr. 2225,39

Overwegende dat de zedelijke schade billijk op de som van 10.000 fr. dient beraamd fr. 10.000,00

Overwegende dat de wet van 29 April 1935, inhoudende dat bij beraming van vergoedingen of schadeherstellingen er dient rekenschap gehouden te worden met de waardevermindering der munt voor zooveel dat deze, op den dag der beraming de koopkracht er van aantast in de zaak waarover het geldt, slechts van toepassing kan zijn op vergoedingen welke een geledene schade herstellen, doch niet op de zedelijke schade, dewelke, alhoewel haren oorsprong vindende op den dag der feiten, dus vóór bedoelde wet, heden beraamd wordt in het licht van het deskundig verslag, rekening houdend met de hedendaagsche koopkracht der munt;

Gezien de hiernavolgende artikelen door den heer Voorzitter ter zitting aangeduid: Wetboek van rechtspleging in strafzaken, art. 186, 194; Art. I wet van 27 December 1928; Wetboek van Strafrecht, art. 40, 85, 400; art. 91 K. B. 1 Sept. 1920, art. 2, 3, 4, 5 der wet van 27 Juli 1871;

Om deze beweegredenen :

De Rechtbank, statueerende bij verstek, alle andere besluiten verwerpende, veroordeelt betichte tot een gevangenzitting van 3 maanden en eene boete van 100 fr. gebracht op 700 fr. subsidiairlijk eene maand gevang;

Beslissing over den eisch de Burgerlijke Partij;

Veroordeelt betichte te betalen aan de Burgerlijke Partij Dolders Jan Gerard, voornoemd, ten titel van schadevergoeding, de hierna vermelde sommen :

Stoffelijke schade fr. 5.779,21
Zedelijk leed 10.000,00

Wegens waardevermindering der munt op 5779,21 frank aan 10 % zijnde 577,92 frank;

Samen : de som van 16.357,13 fr. met de wettelijke intresten;

Geven akte aan de Burgerlijke Partij van alle voorbehoud voor de toekomst voor het geval dat zij ten gevolge van de haar toegebrachte slagen zich beroofd zou bevinden van hare inkomsten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

8ste Kamer. — 15 Mei 1935.

Voorzitter : M. R. Kersse.

Referendaris : Mr Rooms.

Pleiters : Mrs Wildiers en Winkelmolen.

I. — FAILLISSEMENTEN. — ART. 546. — KOOP VERNIETIGD VOOR FAILLIETVERKLARING. — NIET VAN TOEPASSING.

II. — VERKOOP OP AFBETALING. — BEDING RECHT TOT TERUGGAVE IN GEVAL VAN NIET BETALING DER AFKORTING. — DISPROPORTIE. — GELDIGHEID.

1. — *Krachtens art. 546 der wetgeving op de faillissementen kan de Rechtbank de regelmatige verbreking van een verkoop gevolgd door teruginbezitting van het goed door den koper, gebeurd voor de faillietverklaring, niet vernietigen.*

II. — *Wanneer partijen overeenkwamen dat een op afbetaling verkocht voorwerp eigendom zou blijven van den verkoper tot volledige afbetaling en dat de verkoper het zonder eenige teruggave van betaalden prijs zou mogen terugnemen indien een der afkortingen niet werd betaald, is deze overeenkomst geldig en kan zij niet verbroken worden op basis van een zoogezegde disproportie tusschen het geleverde en den bekomen prijs, zelfs indien de verkoop verbroken wordt en het voorwerp teruggenomen wegens niet betalen van een der laatste afkortingen.*

Danckers t/ Permeke.

Gezien de inleidende dagvaarding van 9 Juni 1934 behoorlijk geboekt;

Aangezien de eisch strekt:

a) In hoofdde tot het bekomen van teruggave van een auto Ford 8 cyl. model Fordon de Luxe of zoo niet betaling eener som van 30.000 frank zijnde de tegenwaarde van dezen wagen en een schadevergoeding van 10.000 frank voor onrechtvaardige inbezitting van dezen wagen sinds 22 Maart 1934 tot heden;

b) In zeer ondergeschikte orde te hooren zeggen voor recht dat het bedrag van 41.425 frank niet in proportie is met door verweerder geledene schade, hem bijgevolg te hooren veroordeelen tot het betalen eener som van 25.000 frank;

Aangezien deze eisch, naar luid de bewoordingen van het inleidingsexploot ten grondslag heeft artikel 546 der wetgeving op de faillissementen;

Dat, volgens dit artikel, in zake verkoop van roerende goederen, het verbreken er van niet toegelaten is in geval van faillissement;

Aangezien de maatschappij in commandiet Gebroeders Danckers in failliet werd verklaard den 10 April 1934;

Aangezien het vast staat dat de auto weeskwestie, den 22 April 1933, door verweerder aan genoemde maatschappij werd verkocht mits de som van 46.485 frank, betaalbaar 16.125 frank comptant en het saldo bij gedeeltelijke afkortingen, vertegenwoordigd door

twaalf geaccepteerde wissels, de eerste voor 2530 frank, vervallende eene maand na datum van de verkoopovereenkomst, de volgende voor 2530 frank vervallende om de maand;

Dat, tusschen partijen, mondeling werd bedongen dat de verkochte auto de eigendom zou blijven van verkoper tot na de volledige afbetaling, ook, dat in geval de koper in gebreke zou blijven eenen der wissels op vervaldag te betalen, verkoper het recht zou hebben, zonder eenige voorafgaande in mora stelling, de verkoopovereenkomst te verbreken en de onmiddellijke teruggave van het voertuig te eischen;

Aangezien een dezer wissels, deze vervallen den 22 Maart 1934, niet betaald werd en den 24 Maart 1934 geprotesteerd werd bij gebrek van betaling;

Dat, ten gevolge hiervan verweerder, bij geboekt exploit van deurwaarder Aerts in dato 29 Maart 1934 aan de maatschappij in commandiet Gebroeders Danckers beteekende de verbreking van de mondelinge verkoopovereenkomst, gesloten tusschen partijen den 22 April 1933 en dat dien tengevolge de auto in het bezit kwam van verweerder;

Dat, aldus in het onderhavige geval, het in werkelijkheid gaat om, bij toepassing van artikel 546 der wetgeving op de faillissementen, te zien en hooren nietig en van geene waarde verklaren, met dies gevolgen, de verbreking van een verkoop, welk door verweerder geschiedde op 29 Maart 1934, zij voor de in faillietverklaring van den koper, naar aanleiding en in gevolge van een tusschen partijen op 22 April 1933 rechtsgelding mondeling overeengekomen ontbindende voorwaarde;

Dat dergelijke verbreking niet valt ander toepassing van artikel 546 der wetgeving op de faillissementen, het beginsel door dit artikel vastgesteld; geen gemeens hebbende met de regelmatige verbreking van een verkoop en in bezitneming door den verkoper van de verkochte roerende waar, het faillissement van den koper voorafgaande;

Aangezien, wat betreft de vraag, in zeer ondergeschikte orde, tot het betalen door verweerder aan aanlegger qualitate qua eener som van 25.000 frank, wegens disproportie bestaande tusschen het bedrag der betaalde afkortingen op de koopsom en de belangrijkheid van de door verweerder werkelijk geleden schade, dat deze vraag niet kan ingewilligd worden, vermits uitdrukkelijk tusschen partijen mondeling werd bedongen dat, in geval aankoper in gebreke zou blijven eenen der wissels op den vervaldag te betalen buiten het recht van verkoper onmiddellijk en zonder in mora stelling den verkoop te vernietigen en den wagen terug te nemen, de reeds betaalde afkortingen vervallen zouden zijn ten gunste van verkoper voor gebruik, sleet, vergoeding voor vernietiging van verkoopovereenkomst, enz. onafgezien van hoogere schadevergoeding;

Om deze redenen:

De Rechtbank gelet op het eenig artikel onderdeel VII der wet van 25 October 1919, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende; verleent akte aan aanlegger qualitate qua dat hij het geding schat op meer dan 15.000 frank, wijst aanlegger qualitate qua af van zijnen eisch en veroordeelt hem tot de kosten van het geding.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

3de Kanton. — 13 Februari 1936.

Vrederechter : Mr Van Spilbeeck.
Pleiters : Mrs Stellfeld en Elebaers.

VERZEKERING. — AUTO-ONGEVAL. — GROVE FOUT VAN DEN VERZEKERDE. — ONTSLAGING VAN DEN VERZEKERAAR.

Wanneer een verzekerde, tengevolge van een grove en onverschoonbare fout, een auto-ongeval veroorzaakt, moet het recht op vergoeding hem worden onttrokken daar in dit geval het risico door hem zelf werd verwekt.

Van Cauwenbergh t/ General Accident.

Aangezien partijen het nagenoeg eens zijn over de feiten zelf welke tot grondslag der vordering liggen en alleen uit te maken valt of aanlegger, als verzekerde van verweerster aanspraak mag maken op de vergoedingen waarvan hij betaling vraagt, te weten de schade veroorzaakt aan de auto met denwelke hij in aanraking kwam, de schade in betaling derwelke hij verwezen werd ten opzichte der genaamde De Ceuninck Suzanne en eindelijk zijne verdedigingskosten.

Aangezien verweerster volstrekt alle betaling weigert, op grond van art. 16 der wet op de verzekeringen omdat het ongeval te wijten is aan de grove fout van aanlegger zelf;

Aangezien het blijkt dat het ongeval voorviel laat in den nacht tijdens een plezierrit waaraan aanlegger, zijn vriend en twee jeugdige meisjes deelnamen; dat dit lustig gezelschap plaats genomen had in een auto bestemd voor slechts 2 reizigers, dat een der juffers zat tusschen aanlegger, als bestuurder en zijn makker Boumans en dat deze laatste een der vrouwtjes op de knieën had zitten, alhoewel verweerster beweert dat het ander vrouwtje ook plaats genomen had op den schoot van Van Cauwenbergh, wat tot heden toe echter niet als bepaald vast kan aanzien worden en overigens van weinig belang is;

Aangezien de Correctioneel Rechtbank door het feit van aanlegger te veroordeelen tot eene boete en tot betaling eener schadeloosstelling aan het meisje dat tengevolge het ongeval gekwetst werd, het princip der aansprakelijkheid van aanlegger aangenomen heeft; dat zij in haar vonnis vaststelt het gevaar spruitende uit den toestand die van aard was om de bewegingen van den bestuurder te belemmeren of ten minste zijne oplettendheid te storen;

Aangezien er geene lange overweging noch buitengewone menschenkennis noodig is om bewust te zijn dat wanneer een jonge man, een auto voert in de omstandigheden die gekend zijn, hij niet voldoende in 't bezit zijner vermogens is om zonder gevaar zulk voertuig — dat toch geen speelgoed is — te sturen;

Dat trouwens het feit zelf der botsing aantoonst dat dit werkelijk het geval was bij aanlegger, vermits de fout die kon bestaan hebben bij de andere auto niet in het minst oorzaak kon zijn van het ongeval;

Aangezien wij dus formeel kunnen besluiten tot het bestaan in hoofde van aanlegger van eene grove en onverschoonbare fout die hem het recht ontzegt op de vergoeding die hij vanwege verweerster betracht;

Dat aanlegger die even spitsvondig als roekeloos en stoutmoedig blijkt te zijn zich beroept op art. 2, afd. A der verzekeringsvoorwaarden in hetwelk de gevallen van uitsluiting voorzien zijn en tot het besluit komt dat vermits de grove fout erin vermeld staat verweerster deze niet mag inroepen.

Dat echter aanlegger vergeet het noodzakelijk onderscheid te maken tusschen de beide soorten van gevallen en uit het oog verliest dat het vervallen van het recht op vergoeding uit hoofde eener fout berust op de omstandigheden dat de risico in dit geval door den verzekerde zelf verwekt wordt, wat regelrecht in strijd is met de essentie der verzekering;

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter, verwerpen den eisch van aanlegger en stellen de kosten ten zijnen laste.

VREDEGERECHT TE ANTWERPEN

4e Kanton. — 4 Maart 1936.

Vrederechter : Mr De Keyser.

Pleiters : Mrs Grijspeerdts en Van Alphen.

RECHTSPLEGING. — GENEESHEER. — EERELOON. — DESKUNDIGE. — BEGROOTING VAN ONKOSTEN. — VERZET. — RAADKAMER.

Het verzet tegen de begroting eener nota van eere-loon en onkosten aan deskundige verschuldigd, moet gebracht worden voor de Raadkamer van de Juridictie voor dewelke de kosten werden opgelopen.

Art. 94 van het K. B. van 24 Mei 1933, hoewel het woordelijk doelt op de rechtsvorderingen die voor de rechtbank van eersten aanleg gebracht zijn geworden, geldt toch voor alle rechtsgebieden.

Phénix Belge t/ Dr X.

Aangezien door exploit van deurwaarder Ed. Mruyts te Antwerpen, dd. 13 Februari l.l. beide verweerders ter onzer openbare zitting van 19 Februari daaropvolgend werden opgeroepen, om te hooren zeggen voor recht dat het honorarium van Dr. welke door ons aangesteld was geworden in het geding aanhangig gemaakt door tweeden verweerder Luys tegen aanlegster, en dat wij in ons vonnis van 11 December l.l. begroot hebben op 2000 frank, zal verminderd moeten worden tot op 750 fr.

Aangezien beide verweerders met recht tegen die vraag opwerpen, dat, zoo en gelijk de eisch ingeleid is geworden, deze onregelmatig is en om die reden niet ontvankelijk;

Aangezien inderdaad, naar luid der beschikkingen van het Kon. Besluit van 24 Mei 1933, ter zake van toepassing, het verzet tegen de begroting eener nota van eere-loon en onkosten aan deskundigen verschuldigd « moet gebracht worden voor de raadkamer

» van juridictie, voor de welke de kosten werden » opgelopen. » (art. 94) ;

Aangezien dit Kon. Besluit, alhoewel het woordelijk doelt op rechtsvorderingen die voor de rechtbank van eersten aanleg gebracht zijn geworden, toch geldt voor « alle rechtsgebieden » ;

Aangezien de voorberoepen beschikking dus bij gelijkvormige overeenstemming ook voor de Vrederechten gelden moet en het verzet tegen de begroting van onkosten voor deskundigen ook daar niet ter openbare zitting moet en mag ingebracht worden, maar wel voor den heer Vrederechter betelende in zijn eigen en persoonlijk woonvertrek ;

Om deze redenen :

Wij, Victor De Keyser, Vrederechter van het 4de kanton der stad Antwerpen, verklaren den eisch zoo gelijk hij voor ons is ingebracht geworden niet ontvankelijk; wijzen hem om die reden af en stellen de onkosten er van ten laste van aanlegster, deze kosten berekend op de som van 80 frank, niet inbegrepen het tegenwoordig vonnis. Behouden partijen al hunne rechten voor ten gronde.

VREDEGERECHT TE ST. NIKLAAS-WAAS

4 Mei 1936.

Vrederechter : Mr J. Buytaert.

Pl. : Mrs R. De Schrijver, P. M. Orban, W. d'Hanens.

VERANTWOORDELIJKHEID. — ARTIKEL 1386. — EIGENDOM DER KERKGEBOUWEN.

Niet de eigenaar, maar diegene die belast is met het onderhouden van den goeden staat van een gebouw, draagt de verantwoordelijkheid die bepaald is in artikel 1386.

De kerken bestaande voor de Fransche Revolutie zijn krachtens de bepalingen van het Concordaat van 26 Messidor jaar IX eigendom van de Gemeenten.

Cockelbergh / Stad St Niklaas en Kerkfabriek der
Hoofdkerk «St Niklaas-W.».

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Aimé Van Puyvelde, te St-Niklaas-Waes, in dagtekening van 23 November laatst, behoorlijk geboekt.

Aangezien de vraag strekt tot betaling eener som van 2000 frank te vermeerderen of te verminderen gedurende het rechtsgeding volgens verrechtvaardiging, voor het herstel der schade toegebracht aan een auto «Minerva» op Zondag, 17 November 1935, door het afvallen van een arduinen bol, losgeraakt ter oorzaak van een constructie-gebrek, sleet of slechten onderhoud van het gebouw der hoofdkerk te Sint Niklaas-Waes, en ten tweede «de Kerkfabriek» in hare hoedanigheid van eigenares, mede-eigenares of minstens huursters van gezegde hoofdkerk ;

Aangezien de feiten vaststaan en er geen betwisting is gegaan over de aangerichte schade;

Aangezien in rechte de eisch gesteund is op de artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek ;

Aangezien ingevolge het rechtsverband tusschen partijen bestaande, eerste verweerster als eigenares

of mede-eigenares over de aangerichte schade zou te verantwoorden hebben;

Aangezien de eerste verweerster niet betwist dat de Stad St Niklaas-Waes eigenares is van de hoofdkerk welke bestond vóór de Fransche revolutie, iets waarover ook het grootste gedeelte der rechtsleer en rechtspraak akkoord zijn; (zie daarover de bepalingen van het concordaat van 26 Messidor jaar IX, art. 12 der wet van 18 germinal jaar X, art. 72 en 75 — Hof van Verbreking arrest 3 Mei 1879, Pas. I 246 en vonnis Gent 13 Juni 1885, Pas. II, 385, Verbreking 11 November 1886, Pas. I, 40, Giron : Dictionnaire de Droit administratif, Ve Fabrique d'Eglise N° 63);

Aangezien ingevolge artikel 1386 deze de verantwoordelijkheid draagt, welke is gelast met het onderhouden van den goeden staat der gebouwen;

Aangezien de stad St Niklaas-Waes niet op haar heeft te nemen den onderhoud van het Kerkgebouw hetwelk ter beschikking van de Kerkfabriek gesteld is aan wie het behoort de waakzaamheid over dit gebouw uit te oefenen en den goeden onderhoud ervan te doen (zie M. Damoiseaux, Practische Gids van het Beheer der Kerkfabrieken, blz. 288 N° 700, 401 N° 970 alinéa 2.404 N° 979 alinea 2.407 N° 985, Giron Dictionnaire de droit administratif Ve Fabrique d'Eglise N° 56);

Aangezien niet aangehaald is geweest dat de stad St. Niklaas-Waas op haar genomen heeft den onderhoud der hoofdkerk te verzekeren in plaats van de Kerkfabriek;

Aangezien de eisch zooals hij ingeleid is tegenover de stad St. Niklaas-Waas, als onontvankelijk moet aanzien worden;

Aangezien de tweede verweerster terecht staat als eigenares, mede-eigenares of huurster der Hoofdkerk van St Niklaas-Waes;

Aangezien eischer niet kan bewijzen zooals hiervoren is vastgesteld dat de hoofdkerk van St-Niklaas-Waes de eigendom of mede-eigendom zou zijn van de Kerkfabriek der Hoofdkerk en ook geen bewijs heeft ingebracht dat zelfde Kerkfabriek huurster van zelfde kerk is geweest;

Aangezien partijen verbonden zijn door de bewoordingen der dagvaarding en diensvolgens de eisch ten gezegden titel ingeleid tegen tweede verweerster ook als onontvankelijk voorkomt:

Om die redenen:

Wij, Vrederechter, beslissende tegenzeggelijk en behoudens hooger beroep; wijzen den eisch af als onontvankelijk tegen beide verweersters. Kosten des gedings begroot op 98 fr. ten laste van eischer.

VREDEGERECHT TE KORTRIJK

2° Kanton. — 11 Februari 1936.

Vrederechter: Mr Desmarez.

Pleiters: Mrs Christiaen en De Beer.

ARBEIDSONGEVALLEN. — HERZIENING. — OORZAKELIJK VERBAND TUSSCHEN ONGEVAL EN WERKONBEKWAAMHEID.

Bij de herziening moet de beoordeeling der verergering eener gebrekkelijkheid die in feite de verergering der werkonbekwaamheid veroorzaakt, gesteund zijn op het onderzoek dat oorspronkelijk werd gedaan, rekening houdend dus met het oorzakelijk verband dat er bestond tusschen het ongeval en de opgelopen werkonbekwaamheid.

Mignauw t/ Industries Textiles Réunies.

Aangezien de eisch strekt tot de herziening van het arbeidsongeval aan vrager voorgekomen te Kortrijk den 12^{en} September 1931. waarover akkoord over de vergoedingen vastgesteld is geweest den 10^{en} December 1932;

Aangezien eischer aanvoert dat door dit ongeval hij het linkeroog verloren heeft, dat echter aan het rechteroog zich een beginnende staar vertoonde, met 't gevolg dat de gezichtscherpte ervan verminderd was; dat met deze toestand de werkongeschiktheid op 38 t. h. procent vastgesteld is geweest en dat deze zich sedert het akkoord verergerd heeft daar de gezichtscherpte nog gedaald is;

Aangezien verweerster het voordeel der kosteloze rechtspleging vordert op voet van artikel 19 der wet van 24^{en} December 1903; dat de gegrondheid dezer vordering moet aangenomen worden;

Aangezien verweerster ten gronde opwerpt dat bij akkoord van 10^{en} December 1932 het bedongen is geweest dat de vermindering der gezichtscherpte van het rechter oog niets gemeen had met het ongeval; dat de vermindering dezer gezichtscherpte derhalve zonder verband is met het werkongeval;

Aangezien het dient op te merken dat het procent van 38 vastgesteld is geweest, rekening houdende en van het verlies van het linkeroog en van de vermindering der gezichtscherpte van het rechteroog, die in een innig verband stonden, dit bij toepassing der wet op de werkongevallen;

Aangezien de wet de vraag tot herziening toelaat indien er verergering of verbetering der gebrekkelijkheid binnen het wettelijk tijdstip voorvalt;

Aangezien om over de verergering der gebrekkelijkheid te oordeelen die feitelijk de verergering der werkonbekwaamheid is, wij hoeven het geval te onderzoeken, zooals het oorspronkelijk gedaan is geweest, rekening houdende van dit innig verband;

Aangezien de eisch binnen de 3 jaar ingespannen is geweest;

Aangezien partijen akkoord gaan dat de onbekwaamheid tot werk gezien de vermindering van gezichtscherpte van het rechteroog op 47 procent moet geraamd worden;

Gezien de wet van 15 Juni 1935.

Om deze redenen:

Wij, Vrederechter, kennen aan verweerster het voordeel toe der kosteloze rechtspleging, belasten deurwaarder Hofman te Kortrijk om zijn ambt kosteloos te verleenen; zeggen dat de eisch tot herziening gegrond is, bepalen op 47 procent den graad der werkonbekwaamheid, stellen de zaak uit om partijen toe te laten de verschuldigde vergoedingen vast te stellen, op 25^{en} Februari aanstaande.

Kosten voorbehouden.

INGEZONDEN BIJDAGEN

KONGRES DER INTERNATIONALE VEREENIGING VOOR RECHTSBESCHERMING VAN DEN NIJVERHEIDSEIGENDOM

(Berlijn 1-6 Juni 1936)

Nadat voor het eerst op 20 Maart 1883 te Parijs een internationale overeenkomst was tot stand gekomen voor bescherming van den nijverheidseigendom waarbij ook België meeondertekende, kwam in 1897 een private internationale vereniging met hetzelfde doel tot stand. In hooge mate hebben de werkzaamheden en kongressen der vereniging bijgedragen tot het tot stand komen van de verdere verdragen, waarvan de meeste ook in België van kracht zijn. (1)

Onder medewerking van meer dan 700 deelnemers, die 23 landen vertegenwoordigden (2) vond te Berlijn het jongste kongres der vereniging plaats.

We hechten er belang aan bondig de resultaten van het Berlijnsche kongres mede te deelen,

om het eigenlijk rechtskundig belang zelf van rechtschepping en -ontwikkeling op het betrekkelijk jonge en volstrekt belangrijke gebied van den nijverheidseigendom;

om het belang te laten waarnemen van de Deutsche rechtshernieuwing in hare wisselwerking met het internationale rechtsleven;

om ten slotte belangstelling en initiatieven uit te lokken bij Vlaamsche juristen ten overstaan van hunne volstrekt vernederende verhouding in de deelname der Belgische juristen aan het internationale rechtsleven.

We zullen eenvoudig zonder logische systematisering, de voornaamste punten der dagorde overloopen vooral met het oog op de definitief bereikte resultaten en in verband zooveel mogelijk met den tekst der geldende internationale verdragen; we volgen de orde van de besprekingen en besluiten van het kongres, zooals die voorzien waren door het agenda in 1934 te Luxemburg vastgelegd. Stippen we nog aan dat de doelstelling der besprekingen en besluiten in twee richtingen gaat: voorbereiding der volgende officiële Statenkonferentie (Lissabon 1940), en toepassing der geldende overeenkomsten in de verschillende Staten.

* * *

1. Eenmaking van het voorrangstermijn.

Ingevolge art. 4 der Unieovereenkomst heeft degene die in een der Unielanden een brevet aanvraagt, een merk of een model neerlegt enz., door dit feit in de andere Unielanden gedurende een zeker termijn den voorrang jegens derden om ook in deze landen zijn eigen dom te laten beschermen. Dat buitenlandsch voorrangstermijn is in art. 4c verschillend vastgelegd voor de uitvindingsbrevetten en de gebruiksmodellen enerzijds (12 maanden), en voor de fabrieks- en handelsmerken en de nijverheidsteekeningen en -modellen anderzijds (6 maanden): in tegenstelling met het voorgaande kongres kwam men dit maal tot het besluit de eenmaking van het termijn op 12 maanden voor te staan.

2. Splitsing der aanmelding gedurende het ambtelijk onderzoek.

Art. 4g der Unieovereenkomst laat het afhangen van een ambtelijke vaststelling, of de uitvinder zijn oorspronkelijk neergelegde uitvinding, naderhand doch gedurende het eventueel onderzoek, kan splitsen, d.w.z. voor onderdeelen afzonderlijke brevetten vragen, hebbende alle den datum der eerste nederlegging; 't kongres wil echter den uitvinder verder tegemoetkomen, en uitsluitend hemzelf laten beschikken over de mogelijkheid der splitsing.

3. Verplichting tot uitbaten.

Artikel 5 (Unieovereenkomst) voorziet maatregelen om te voorkomen dat een uitvinder zijn brevet ongebruikt achterhoudt; in de tot dusver van kracht zijnde overeenkomst stond in ruime mate de mogelijkheid open ten titel van sanktie het brevet gewoonweg te ontnemen; de aanvullende overeenkomst van Londen (1934) die echter nog nergens in werking is getreden, vervangt in ruime mate deze sanktie door de dwanglicentie (waarbij de brevethouder verplicht wordt tegen vergoeding de uitvinding te laten uitbaten) waardoor de belangen zoowel van den uitvinder als van de gemeenschap worden eerbiedigd. (In Duitschland is door de nieuwe brevetwet van 5 Mei 1936 het verval volledig door de dwanglicentie vervangen.)

4. Tentoonstellingsbescherming.

Artikel 11 (Unieovereenkomst) voorziet dat de Staten een tijdelijke rechtsbescherming zullen verleen aan uitvindingen, modellen, enz., gedurende de internationale tentoonstellingen waarop ze bekend gemaakt worden, zóó evenwel dat het begin van het buitenlandsch voorrangstermijn van deze bekendmaking af begint te loopen, m.a.w. zonder dat het voorrangstermijn gedurende dien tijd geschorst worde. De vele moeilijkheden waartoe deze bepaling kan aanleiding geven hadden reeds bij vroegere kongressen aanleiding gegeven tot wijzigingsvoorstellen; komt men daar niet toe, dan verkiest het kongres artikel 11 te zien wegvallen.

5. **Brevetregister.** De nationale wetten voorzien de opname der brevetten in een bijzonder register (In België K.B. 24 Mei 1854, art. 11); het kongres drukt den wensch uit dat meer dan tot nu toe het geval is dat register zoo volledig mogelijk alle rechtshandelingen betreffende het brevet (licenties), alleen rechtskracht jegens derden of zelf tusschen partijen hebben door de inschrijving in het register.

6. **Bekendmaking van de uitvinding door den uitvinder vóór de nederlegging.** Voor elke geldige brevetteering is in beginsel een zekere graad van nieuwigheid der uitvinding vereischt; daardoor wordt het echter ook veelal den uitvinder onmogelijk gemaakt zoo hij later een brevet wil krijgen, voorafgaandelijk publiciteit te geven aan zijne uitvinding, hetgeen nochtans veelal noodig is wil hij steun en belangstelling verwekken. Daarom heeft het kongres den wensch uitgedrukt dat het den uitvinder toegelaten worde gedurende een bepaald termijn (6 maanden) voor zijn neerlegging ter brevetteering, zijne uitvinding bekend te maken, zonder dat deze bekendmaking de mogelijkheid der latere brevetteering uitsluit; en zelf dient er naar gestreefd den uitvinder toe te laten op de voorafgaandelijke bekendmaking naderhand in het buitenland een voorrang te steunen. (In Duitschland ingevoerd door de nieuwe brevetwet.)

7. Duur der brevetten.

De duur der brevetten wordt in de nationale wetgevingen verschillend geregeld (België 20 jaar, artikel 3 wet 24 Mei 1854); het kongres komt tot het besluit dat het noodig is eenvormig in alle landen den duur op 20 jaar te brengen (hetgeen vooral een verlenging beteekent in vele landen, en geboden blijkt uit het feit der hoge kosten en lange tijdruimte die noodig zijn om een brevet vruchten te doen afleveren).

8. **Formaliteiten voor de aanspraak op een buitenlandsch prioriteitsrecht.** Met dezen technischen kant der centrale vraag van het voorrangrecht houdt artikel 4d der Unieovereenkomst zich uitvoerig bezig.

Het kongres heeft verschillende verbeteringen van belang voorgesteld.

Na de neerlegging in het buitenland eener in het binnen-

land reeds neergelegde uitvinding, moet de uitvinder om in het buitenland zijn voorrang te doen gelden, een verklaring bij de neerlegging voegen omtrent de oorspronkelijke nederlegging (al. 2). Het kongres acht het noodig steeds een minimum termijn van twee maanden na de neerlegging in het buitenland vrij te laten om er de verklaring bij te voegen. (Ingelascht in de nieuwe Deutsche wet.)

Het kongres heeft het nuttig geacht art. 4 te willen zien aanvullen door de vereischte bij de buitenlandsche aanmelding den naam van den oorspronkelijken brevethouder aan te geven; om echter onnoodige verwikkelingen der formaliteit te vermijden is het alleen wenschelijk zulks te vereischen wanneer de buitenlandsche aanmelding niet op naam van den oorspronkelijken brevethouder maar van een rechtebbenden geschiedt.

Voor het geval eener buitenlandsche aanmelding eener uitvinding oorspronkelijk voor verschillende personen gebreveteerd, moet voorzien worden; wanneer alleen sommige dier brevethouders de buitenlandsche neerlegging doen, dat daardoor eveneens de voorrangrechten der andere houders verzekerd zijn.

Tot dusver (art. 4d al. 3) kan de vreemde staat bij wien een aanmelding voor voorrang wordt gedaan, een gelijk-luidend verklaarde vertaling der stukken en beschrijvingen vergen. Het kongres staat de wijziging voor in den zin dat de stukken opgesteld of geldig vertaald in het Duitsch, Engelsch, Fransch of Italiaansch, niet meer hoeven vertaald te worden.

9. Tegemoetkoming bij toekenning van vergunningen.

Het lijkt billijk den uitvinder die zich niet het uitsluitend recht op zijne uitvinding wil voorbehouden, doch bereid is, mits een zeker genotrecht in vorm eener vergoeding, vergunningen aan uitbaters te verleen, tegemoet te komen. Daarom staat het kongres voor dat die uitvinder in ruime mate van de brevettaks ontslagen worde. (Opgenomen in de nieuwe Deutsche wet.)

10. Handelsmerken op naam van agenten.

Het gebeurt regelmatig dat met of buiten weten van een ondernemer zijn agent in het buitenland op eigen naam merken van den ondernemer laat registreeren; wordt het dienstkontraakt verbroken of verneemt de ondernemer het bedrog, dan staat hij meestal ongewapend daar de termijnen verstreken zijn om het algemeen voorrangrecht te doen gelden. Nog verder gaande dan de voorstellen der vroeger kongressen stelt het kongres voor een bepaling in de overeenkomst in te lasschen, waarbij de ondernemer (eigenaar van het merk in het binnenland) ten allen tijde zijn uitsluitende rechten zal kunnen handhaven tegenover dien agent die in het buitenland in eigen naam het merk liet registreeren zonder de bijzondere toelating van den ondernemer.

11. Internationale rangschikking der merken.

Van buitengewoon belang voor de internationale verhoudingen in zake eigendomsrecht op handelsmerken was het een homogene rangschikking te bezitten der handelsmerken. Een uitgebracht rangschikkingsontwerp, vrucht van den omvangrijken arbeid van een bijzondere kommissie, werd uitdrukkelijke instemming door het kongres begroet, en ten spoedigste aanbevolen.

* * *

Het is hier niet de plaats om in te gaan op hetgeen buiten de arbeidszittingen op het zeer gevarieerd program van het kongres stond.

Even echter willen we vermelden dat de Akademie voor Duitsch Recht, waarvan de voorzitter Rijksminister Frank overigens het erevoorzitterschap van het Kongres waarnam, de deelnemers op een feestzitting vergastte, waar de

buitenlanders de gelegenheid kregen uitvoerig kennis te maken met den geest en het doel dezer nieuwe Akademie en met haar reeds zeer beduidende prestaties op het gebied der rechtswetenschap.

Ook hierop hopen we later te dezer plaats te kunnen terugkomen.

M. LANGOHR
advokaat.

(1) In het kader der in 1883 te Parijs gegrondveste Staten-unie, zijn tegenwoordig van kracht: de Unieovereenkomst van Parijs zelf, laatst gewijzigd te Den Haag in 1925; de Regeling van Madrid van 1891 over de onderdrukking der benamingvervalschingen, laatst gewijzigd te Den Haag in 1925 (alleen deze overeenkomst is in België niet van kracht); de Regeling van Madrid van 1891 betreffende de internationale registratie van fabrieks- en handelsmerken, laatst gewijzigd te Den Haag in 1925; de Regeling van Den Haag van 1925 betreffende de internationale nederlegging van nijverheidsteekeningen en modellen. De Londensche overeenkomst van 2 Juni 1934 die al de genoemde overeenkomsten wijzigd treedt niet in kracht vóór 1 Augustus 1938.

(2) Ook de «Association belge pour le protection de la propriété industrielle» was vertegenwoordigd door 15 deelnemers (waarvan 14 Walen en Brusselaars!).

TOEPASSING DER WET OP HET GEBRUIK DER TALEN IN GERECHTSZAKEN IN HET ARRONDISSEMENT BRUSSEL

Omzendbrief van den Heer Ganshof Van der Meersch,
Procureur des Konings te Brussel.

Brussel, 29 Februari 1936.

MIJNE HEEREN,

De wet van 15 Juni 1935 betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, afgekondigd in het Staatsblad van 22 Juni 1935, is in werking getreden op 15 September 1935.

Haar toepassing heeft zekere moeilijkheden doen uitkomen, welke algemeene onderrichtingen wenschelijk maken.

Deze maken geen commentaar uit van de wet.

U zoudt er geen beter kunnen vinden dan in het verslag van den heer Marck in de Kamer der Volksvertegenwoordigers, (1), in dat van den heer De Clercq in den Senaat, (2) en in de openingsrede uitgesproken op 16 September 1935, door den heer Procureur Generaal bij het Hof van Beroep te Brussel.

Deze omzendbrief heeft tot eenig doel u bij de dagelijkse toepassing der wet tot leiddraad te dienen en u te helpen moeilijkheden op te lossen welke zich in de praktijk mochten voordoen.

Deze onderrichtingen worden beperkt tot de toepassing der wet in het arrondissement Brussel, waar de wetgever een afzonderlijk stelsel heeft ingesteld dat niet, zooals elders in het land, voor principe heeft, de eenaligheid welke de grondslag is van de nieuwe wetgeving.

* * *

Bewakers van de wettelijkheid, welke vermengd wordt met 's lands belangen, zullen de magistraten van het Parket zorgen voor de stipte en nauwkeurige toepassing van deze zoo essentiele nieuwe wetgeving, in een eensgezinde en vruchtbare medewerking met al wie tot hare toepassing moet bijdragen.

Ik weet dat ik desaangaande zonder voorbehoud mag rekenen op de volledige hulp van al de medewerkers van het Parket.

* * *

I. — ALGEMEEN BEGINSSEL

De wet bekrachtigt het beginsel van de territoriale eenaligheid.

Zij stelt een speciaal regiem in voor het rechterlijk arrondissement Brussel.

De gemeenten die het uitmaken zijn feitelijk in drie groepen verdeeld :

1°) De Brusselsche agglomeratie, samengesteld uit de gemeenten waarvan artikel 42 de lijst geeft ; Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Ganshoren, Koekelberg, Ouderghem, Schaerbeek, St-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Joost-ten-Noode, St-Lambrechts-Woluwe, Sint-Pieters-Jette, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst, Waetermael-Boschvoorde; (3)

2°) de Waalsche gemeenten Bierk en Sint-Renelde;

3°) de gemeenten van het arrondissement welke niet sub numeris 1° en 2° vermeld zijn, zijn Vlaamsch.

* * *

II. — BURGERLIJKE RECHTSMACHTEN EN RECHTSMACHTEN VAN KOOPHANDEL RECHTSPREKENDE IN EERSTEN AANLEG

A. — In betwiste zaken :

1°) Vóór de vrederechten van de rechterlijke kantons Assche, Sint-Kwintens-Lennik, Vilvoorde, Wolvtem, kantons uitsluitend samengesteld uit Vlaamsche gemeenten : a) schrijft artikel 3 voor dat elke rechtspleging in betwistbare zaken in het Nederlandsch geschiedt. Hetzelfde geldt voor den Werkrechtersraad te Vilvoorde. (Zie K. B. van 11 September 1935, Staatsblad 13 September 1935).

Het principe van de territoriale eenaligheid wordt er juist op dezelfde wijze als in het overige Vlaamsche gedeelte van het land toegepast.

b) artikel 7 regelt de voorwaarden en de vormen van verwijzing naar een andere rechtbank, op gezamenlijk verzoek der partijen.

Deze rechtspleging welke vooral toepasselijk zal zijn voor de in de artikelen 2 en 3, der wet aangewezen rechtsmachten, zal in het rechterlijk arrondissement Brussel, slechts voor de vrederechten van Assche, van Sint-Kwintens Lennik, van Vilvoorde, en van Wolvtem toegepast worden; evenals voor den Werkrechtersraad te Vilvoorde. De door den rechter bepaalde rechtsmacht van verwijzing zal deze zijn van denzelfden rang welke de meest nabije is in het rechterlijk arrondissement Brussel behalve een dezer bedoeld in artikel 3 der wet. (4) De rechtsmacht van verwijzing van denzelfden rang mag ook in gemeen overleg door de partijen aangewezen worden; niets laat toe te zeggen dat deze keuze moet bepaald worden tot het arrondissement Brussel. In het geval waar de partijen de meest nabije rechtsmacht niet gekozen hebben, is de rechter niet gebonden door de keuze die zij hebben gedaan.

2) Vóór de andere burgerlijke en handelsrechtsmachten van het arrondissement hetzij de Burgerlijke rechtbank van Brussel, de Rechtbank van Koophandel, de Vrederechten ander dan die hooger vermeld, de Werkrechtersraden van Brussel en van Halle :

(a) de akte tot inleiding van het geding wordt in de Fransche taal gesteld wanneer de verweerder in een Waalsche gemeente (groep 2), in het Nederlandsch wanneer de verweerder in een Vlaamsche gemeente woonachtig is (groep 3), in 't Fransch of in 't Nederlandsch naar de keus van den eischer, zoo de verweerder woonachtig is in een gemeente der Brusselsche agglomeratie (groep 1) of zonder bekende woonst in België is (art. 4 § 1 al. 2).

Worden door « Vlaamsche » of « Waalsche » gemeente aangewezen deze waar de meerderheid der inwoners, volgens de cijfers van de jongste tienjaarlijkse telling meest 't Nederlandsch of 't Fransch spreken (5).

Wanneer de wetgever het woord « woonachtig » gebruikt heeft, heeft hij ontegensprekelijk insgelijks de verblijfplaats willen bedoelen in de mate waarin de wet voorschrijft er te dagvaarden (z. art. 69-8, van het wetboek van burgerlijke rechtspleging). Het schijnt dat men er de afgesproken gekozen woonst niet mag mede gelijk stellen (6).

b) de rechtspleging wordt voortgezet in de taal der akte tot inleiding van het geding tenzij de verweerder, vóór alle verweer en alle exceptie zelfs van onbevoegdheid, vraagt dat de rechtspleging in de andre taal worde voortgezet. Dit recht is den verweerder zelf voorbehouden, bij uitsluiting van zijn raadsman, zijn pleitbezorger of zijn volmachthebbende (7).

De rechter zal niet verplicht zijn er op in te gaan. Hij zal het slechts doen wanneer hij de overtuiging zal opgedaan hebben dat de verweerder een onvoldoende kennis heeft van de taal waarin het exploit tot inleiding van het geding is gesteld (8).

De wet regelt het oogenblik waarop deze eisch wordt ingediend, den vorm waarin hij moet geschieden (art. 4 § 1 al. 3 en § 2), evenals de regels en vormen welke de beslissing van den rechter besturen.

Wanneer de aanvraag om verandering van taal, voorzien bij art. 4 § 1 al. 3 en § 2, evenals bij art. 6 § 2, aan de Rechtbank van eersten aanleg zal onderworpen zijn, op een der terechtzittingen waar een magistraat van het Openbaar Ministerie zetelt, dient deze gehoord in zijn advies (9). De wet van 15 Juni 1935, wet van rechtspleging en rechterlijke inrichting, belangt de publieke orde aan; het karakter van publieke orde van de door artikel 40 der wet voorziene nietigheid is onbetwistbaar.

c) Zoo artikel 4 vóór burgerlijke rechtbanken of handelsrechtbanken van eersten aanleg van het arrondissement Brussel, de taal van de rechtspleging bepaalt wanneer er slechts één verweerder is, bepaalt art. 6 de taal waarin de akte tot inleiding van het geding moet worden gesteld in geval van *verscheidene verweerders*.

De oplossing zal verschillend zijn naar gelang een of verscheidene geen woonplaats hebben in België of woonachtig zijn in de Brusselsche agglomeratie, in de Vlaamsche streek of in de Waalsche streek.

De talrijke gevallen van toepassing dezer betrekkelijk ingewikkelde regelen overwogen door den Heer Procureur Generaal bij het Hof van Beroep te Brussel, in zijn openingrede (10).

De rechtspleging kan in de andere taal voortgezet worden zoo de meerderheid der verweerders het aanvraagt (voorwaarde voorzien in b supra). In geval van gelijkheid, duidt de rechter de taal aan volgens de noodwendigheden der zaak.

Deze uitdrukking is niet nieuw in de wetgeving betreffende het gebruik der talen in rechtszaken. Zij verscheen reeds in het artikel 13 § 1 der wet van 3 Mei 1889 en in het artikel 1 der wet van 22 Februari 1908. Nauwkeurig uiteengezet tijdens de voorbereidende werken (11) evenals door de rechtsgeleerdheid (12) en de leer (13), moest men door deze uitdrukking verstaan: volgens de noodzakelijkheden van het onderzoek en het belang van den verdachte.

B. — In gewillige zaken:

Artikel 9 handelt over het gebruik der talen in gewillige zaken. In principe zijn de regels dezelfde als in de betwiste zaken.

Het blijkt dat het alléén in het rechterlijk arrondissement Brussel is dat dit beginsel op moeilijkheden van toepassing zou kunnen stuiten. — Inderdaad, daar alléén zal de woning van den verweerder de taal bepalen waarin de akte tot inleiding van het rechtsgeding zal worden gesteld.

Bij ontstentenis van verweerder in gewillige zaken, schijnt het dat men naar de inrichting der wet moet aannemen dat de keus der taal den eischer behoort (14).

Wanneer de aanvraag uitgaat van het Openbaar Ministerie, zal hij zich gedragen naar de noodwendigheden of de behoeften der zaken. (15).

Het gebruik der talen in de processen-verbaal der beraadslagingen van de *familieraden* wordt op eenvoudige wijze geregeld die geen commentaar eischt :

In de Vlaamsche gemeenten van het arrondissement zullen de processen-verbaal der beraadslagingen van den fa-

miliëraad in beginsel in de Nederlandsche taal opgemaakt worden.

In de Waalsche gemeenten zullen zij in de Fransche taal geschieden.

In de Brusselsche agglomeratie beslist de meerderheid over de taal.

C) Ter zake van *akkoord tot voorkoming van het faillissement, van faillissement of van verzoek om uitstel van betaling*, zullen de Heer Referendaris en de Heeren griffiers van de Rechtbank van Koophandel niet uit het oog verliezen dat de berichten, oproepingen en voorstellen waarvan de bekendmaking door de wet vereischt wordt in 't Nederlandsch en in 't Fransch zullen gesteld worden in het arrondissement Brussel (Art. 10).

* * *

III. — STRAFGERECHTEN

A. — Gerechtelijke vóóronderzoeken.

De processen-verbaal betreffende de opsporing en de vaststelling van misdrijven worden in 't Fransch of in het Nederlandsch gesteld, naar gelang het volgende onderscheid van plaats: (Art. 11 al. 1 en 2).

1°) Zij zijn in 't Fransch gesteld in de *Waalsche gemeenten*.

a) Nochtans, behoudt hij die het voorwerp uitmaakt van het proces-verbaal en die dus naderhand verdacht kan worden evenals hij die burgerlijk verantwoordelijk is, het recht om gebruik te maken van de taal naar keuze voor hunne verklaring (art. 31).

De stellers van het proces-verbaal die de Nederlandsche taal niet machtig zijn, zullen de hulp inroepen van een beëdigden vertaler. De kosten der vertaling zullen op de Schatkist rusten. De stellers van het proces-verbaal zullen mij een staat in dubbel exemplaar toezenden die aan de begroting van den H. Procureur Generaal bij het Hof van Beroep zal onderworpen zijn (art. 10 Tar. in Strafs.).

De Heeren Politiecommissarissen en Commandanten der rijkswacht districten en brigaden, zullen zorg dragen in hun commissariaat of in den zetel van het district of van de brigade een lijst aan te plakken van de vertalers tot dewelke zij zich zonder uitstel kunnen wenden.

Wanneer het niet mogelijk zal zijn ter plaatse een beëdigden vertaler te vinden zal de bekeurder in het proces-verbaal, de onmogelijkheid hem aan te zoeken vaststellen en zal zich tot een niet beëdigden vertaler wenden.

Soortgelijk proces-verbaal zal nietig zijn bij toepassing van artikel 40 der wet, dat met neitigheid straft, het gebrek van naleving namelijk van dezen rechtsplegingsregel. In de mate dat het proces-verbaal van aard zou zijn slechts te stellen van de er in aangehaalde feiten, zal het slechts ten titel van inlichting gelden. (16).

Ik verzoek de Heeren Burgemeesters der gemeenten Bierk en Sint Renelde, evenals den Heer Commandant van het Rijkswacht district te Halle, mij vóór 25 Juni 1936 ieder een lijst toe te zenden met drie namen van personen die wenschen beëdigd vertaler te zijn voor de Nederlandsche taal te Bierk en evenzoo te Sint Renelde. Bij deze lijst zal het inlichtingsbulletijn van deze personen, een verslag aangaande hunne intellectuele en morele waarde dienen gevoegd. Zij zullen slechts worden gekozen onder de onberispelijke inwoners van deze gemeenten, wier taalbekwaamheid alle waarborg opievert en die hunne onmiddellijke medewerking aan de politie of aan de rijkswacht kunnen leenen.

b) De getuigen zullen in 't Fransch, taal waarin het proces-verbaal werd opgesteld, onderhoord worden.

Zij behouden nochtans het recht te vragen in 't Nederlandsch gehoord te worden. In deze omstandigheden zal men de medewerking van een beëdigden vertaler inroepen zoo de agent verbalisant het Nederlandsch niet machtig is (art. 32).

2°) de processen-verbal zijn in 't Nederlandsch gesteld in de *Vlaamsche gemeenten* die bij de Brusselsche agglomeratie niet hooren.

De opmerkingen welke ik sub 1°) gedaan heb en het voorbehoud dat ik geformuleerd heb zijn hier ook van toepassing mits rekening gehouden wordt, met het feit dat het principe van de eentaligheid identiek zijnde, feitelijk de toestand omgekeerd is daar de taal der streek het Nederlandsch is.

Ik verzoek de Heeren Burgemeesters van de hierna opgesomde gemeenten, evenals de Heeren Commandanten van het Rijkswacht district te Aalst, Elsene, Geeraardsbergen, Halle, Leuven, Mechelen, Sint-Pieters-Jette en Waver, mij vóór 25 Juni 1936 voor ieder gemeente een lijst toe te zenden met drie namen van personen die verlangen beëdigd vertaler te zijn en die de voorwaarden hernomen sub. num. 1° a) beantwoorden. Zij zullen er de hoogervermelde bescheiden en inlichtingen bijvoegen.

Lijst der Vlaamsche gemeenten van het arrondissement welke geen deel uitmaken van de Brusselsche agglomeratie :

Alsemberg	Meise
Assche	Melsbroek
Beersel	Merchtem
Beert	Mollem
Beigem	Muizen
Bekkerzeel	Nederokkerzeel
Bellingen	Niewenrode
Berg	Nossegem
Bogaarden	Oetingen
Borchtlombeek	O.-L.-V.-Lombeek
Brussegem	Opwijk
Buizingen	Oudenaken
Buken	Overijsche
Diegem	Pamel
Dilbeek	Pepingen
Drogenbosch	Perk
Dworp	Peutie
Elewijt	Ramsdonk
Elingen	Relegem
Epegem	Ruisbroek
Esschene	Schepdael
Gaasbeek	St.-Genesius-Rode
Galmaarden	St.-Katherina-Lombeek
Gooik	St.-Kwintens-Lennik
Grimbergen	St.-Laureins-Berchem
Groot-Bijgaarden	St.-Martens-Bodegem
Halle	St.-Martens-Lennik
Hamme	St.-Pieters-Leeuw
Heikruis	St.-Stevens-Woluwe
Hekelgem	St.-Ulriks-Kapelle
Hertelingen	Steenhuffel
Herne	Steenokkerzeel
Hoeilaart	Sterrebeek
Hofstade	Strijtem
Huizingen	Strombeek-Bever
Humbeek	Teralfene
Itterbeek	Ternat
Kampenhout	Tollembeek
Kapelle-op-den-Bosch	Vilvoorde
Kester	Vlazenbeek
Koppegem	Vollezele
Kraainem	Wambeek
Leerbeek	Weerde
Lembeek	Wemmel
Liedekerke	Wezembeek-Oppeem
Londerzeel	Wolvertem
Lot	Zaventem
Machelen	Zellik
Malderen	Zemst
Maxenzele	

3°) In de *Brusselsche agglomeratie* zijn de processen-verbaal, in 't Fransch of in 't Nederlandsch gesteld.

a) Naar gelang de taal waarvan deze die het voorwerp van het proces-verbaal uitmaakt gebruik maakt voor zijne men verstaan dengene tegen wie proces-verbaal werd verklaringen.

Door «degene die er het voorwerp van uitmaakt» moet opgemaakt, den *verdachte*.

De verbalisanten zullen niet uit het oog verliezen, dat de taal door een getuige gebruikt, klager of niet, wiens verklaring over 't algemeen bij den aanvang afgenomen wordt, zonder invloed is op de taal waarin het proces-verbaal zal gesteld zijn.

Ofschoon dit proces-verbaal in de taal van den «verdachte» gesteld is, behouden de getuigen insgelijks het recht om zich in de taal hunner keus uit te drukken (art. 32). Maar in principe zullen zij gehoord worden in de taal van den verdachte, welke de taal der rechtspleging zal worden.

Het zal den verbalisanten dienstig zijn wanneer de «verdachte» aanwezig zal zijn, hem te vragen in welke taal hij wensch zijn verklaring te doen, alvorens over te gaan tot het verhooren van den of de getuigen.

Elke *ondervraging* van den «verdachte» in de gemeenten van de Brusselsche agglomeratie zal trouwens beginnen met een uitdrukkelijke verklaring betreffende de keus der taal.

Zoo in de Vlaamsche en Waalsche gemeenten van het arrondissement, onverschillig de taal waarvan de «verdachte» gebruik maakt, de gedeelten van het proces-verbaal welke zijn verklaring of deze van de burgerlijk verantwoordelijken of getuigen die gebruik zouden gemaakt hebben van de andere taal, niet overnemen, in de taal der streek worden gesteld, zult u opmerken dat in de Brusselsche agglomeratie de opsteller van het proces-verbaal de taal zal moeten aannemen welke de «verdachte» heeft gebruikt.

Ik denk hier de medehulp van een beëdigde vertaler niet te moeten beschouwen daar al wie in de Brusselsche agglomeratie geroepen wordt processen-verbaal op te maken, met beide talen vertrouwd is.

b) Bij gemis aan verklaring, 't is te zeggen wanneer de dader van het misdrijf onbekend, afwezig is of dat hij gebruik maakt van een andere taal dan het Nederlandsch of het Fransch, zullen de noodwendigheden der zaak (17) voor het stellen van het in het Brusselsche agglomeratie opgemaakte proces-verbaal de keuze der taal bepalen.

Zullen voor de schatting van de noodwendigheden der zaak in aanmerking genomen worden, namelijk de taal waarvan de overtreder gebruik gemaakt heeft in de geschreven stukken, die door den klager zouden voorgelegd zijn of, zoo niets toelaat te besluiten welke de door den overtreder gesproken taal is, de door den klager gebruikte taal of de bestuurlijke taal der gemeente waarin het proces-verbaal is opgesteld.

De taal waarvan gebruik gemaakt wordt om het proces-verbaal op te maken, in de Brusselsche agglomeratie, zal herhaaldelijk gewijzigd worden, naar gelang een tweede, een derde of meerdere personen er het voorwerp zullen van uitmaken en als verdachte er zullen op voorkomen. Deze omstandigheid zal nochtans zonder uitwerking zijn op het reeds gestelde gedeelte van het proces-verbaal.

Om de keuze te bepalen der te gebruiken taal voor het opmaken van het proces-verbaal, in geval van meerdere als verdachten, betrokken personen, kan de opsteller wegens gelijke redenen, zich beroepen op de door artikel 21 voorgeschreven regels (18).

Voor het opmaken van het proces-verbaal zal gebruik gemaakt worden van de taal waarvan de meerderheid der beschuldigten gebruik gemaakt heeft of welke zij gekozen heeft voor hare verklaringen.

Zoo het getal der beschuldigten hebben de Fransche taal gekozen even groot is als dit der beschuldigten die de Nederlandsche taal gebruiken of gekozen hebben, zal

de keuze van de taal waarin het proces-verbaal is opgesteld, aan de schatting van den opsteller overgelaten worden die zich hier nog zal gedragen naar de noodwendigheden der zaak (19).

De in artikel 11 der wet bedoelde processen-verbaal en waarvan kwestie in onderhavig hoofdstuk zijn al degenen welke opgemaakt worden hetzij door politie- of rijks-wachtoverheden, hetzij door ambtenaren gelast met de vaststelling der misdrijven en die de opsporing en de vaststelling der strafrechtelijke of fiscale misdrijven betreffen. Zonder onderscheid tusschen wat men een inleidend proces-verbaal noemt, van ambtswege of op klacht of, aangifte opgemaakt en de processen-verbaal opgemaakt, in den loop van een vooronderzoek of van een onderzoek, in opdracht of in uitvoering van een voorgeschreven plicht.

Het betaamt op te merken dat in dit laatste geval het mogelijk is dat de taal waarin het proces-verbaal opgemaakt is, deze van de rechtspleging niet zou zijn wanneer het gaat om processen-verbaal opgemaakt in de Vlaamsche gemeenten of in Waalsche gemeenten. In de Brusselsche agglomeratie, integendeel, vloeit uit de hooger aangehaalde principes voort dat het proces-verbaal in de taal der rechtspleging zal opgesteld worden.

* * *

In welke taal dienen de door artikel 166 van het wetboek van strafvordering (K-B-n° 59 van 10-1-1935) voorziene voorstellen tot «minnelijke schikking» gedaan.

Het schijnt dat de uitnoodiging waardoor een «minnelijke schikking» den overtreder is aangeboden een akte van *vooronderzoek* van den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie uitmaakt; zij heeft inderdaad tot doel hem toe te beoordeelen of hij een vervolging zal inspannen.

Daaruit volgt dat luidens artikel 12 der wet, deze uitnoodiging dient opgemaakt in de taal welke voorzien is, in strafzaken, voor de rechtbank waarbij de ambtenaar van het Openbaar Ministerie gevestigd is en, wanneer het gaat om een tweetalig vredegerecht, in de taal overeenkomstig artikel 16 bepaald.

Daar deze uitnoodiging geen akte van rechtspleging is, vermits zij iedere rechtspleging voorafgaat, en daar haar verzending niet mag beschouwd worden als een beteekekening, valt zij niet onder de toepassing van artikel 38 van de wet van 15 Juni 1935; in de gevallen voorzien door deze bepaling is de toevoeging van een vertaling hier niet *verplichtend*.

Echter, opdat de betrokkene in staat zou zijn deze mededeelingen te verstaan en er gevolg aan te geven, acht ik dat het bij analogie betaamt, de bepalingen van artikel 38 der wet van Juni 1935 tot de voorstellen tot minnelijke schikkingen uit te breiden. De Heeren Ambtenaren van het Openbaar Ministerie zullen dus voortaan een vertaling voegen bij de uitnoodigingen welke zij overeenkomstig artikel 166 van het wetboek van strafvordering aan de overtreders zullen toezenden, in de gevallen waar artikel 38 der wet van 15 Juni 1935 de toevoeging van een vertaling bij de akten van rechtspleging voorschrijft. (Art. 38 al. 1 en 2, onverminderd de toepassing van alinea 5).

* * *

B. — Gerechtelijke onderzoek. — Rechtspleging voor de strafrechtsmachten

I. — De ambtenaren van het Openbaar Ministerie en de onderzoeksrechters zullen voor de akten van vervolging en onderzoek gebruik maken van de taal voorzien in strafzaken voor de rechtbank waarbij zij behoren of waarbij zij hun bediening uitoefenen (art. 12).

Zoo de voorschriften van artikel 11 toepasselijk zijn op al de processen-verbaal betreffende het *opsporen* en het *vaststellen der misdrijven*, hetzij spontaan, hetzij op

klacht, hetzij op opdracht of vordering in den loop van een vooronderzoek (20) zijn zij niet toepasselijk op de akten van *onderzoek* volbracht door een onderzoeksrechter of door een ambtenaar van het Openbaar Ministerie in deze hoedanigheid: deze zijn onderworpen aan de voorschriften van artikel 12. Daaruit volgt, bij voorbeeld, dat een proces-verbaal van huiszoeking, van inbeslagname, van plaatsopneming, opgemaakt in een Waalsche gemeente van een tweetalig arrondissement, door den onderzoeksrechter, in de Vlaamsche taal moet opgemaakt worden zoo deze de taal der rechtspleging is en omgekeerd. De akten van vooronderzoek gedaan door een ambtenaar van het Openbaar Ministerie in deze hoedanigheid, dienen gelijkgesteld met de akten van onderzoek.

Evenals de onderzoeksrechter, zonder rekening te houden met de taal waarvan zijn correspondent wettelijk gebruik maakt, in de taal der rechtspleging, de ambtelijke opdrachten, de verscheidene ambtsplichten of de uitnodigingen die hij toezendt, opmaakt, dient de ambtenaar van het openbaar ministerie evenzoo slechts rekening te houden met de taal der rechtspleging om de taal te bepalen waarin hij zich zal wenden tot een ambtgenoot van een andere rechtsmacht, om hem te verzoeken een of anderen onderzoeksplicht te volbrengen of deze welke hij zal gebruiken om aan de politieoverheden gerechtelijke onderzoeksplichten voor te schrijven.

Men mag echter aannemen, zoo het blijkt, dat de eenvoudige uitnodiging om te verschijnen — niet de dagvaarding — welke hij aan getuigen toezendt, een akte van bestuurlijken aard is, voor het opstellen waarvan de taal der streek dient gebruikt, bij toepassing van de wet op het gebruik der talen in bestuurlijke zaken, zooals er dient gehandeld wanneer het gaat om een verzoek om bestuurlijke inlichtingen: inlichtingsbulletijnen, enz... (21).

Het gebruik van de taal der rechtspleging, wanneer het aan overheden gedane mededeelingen geldt in een taal waarvan zij zich niet wettelijk bedienen, stelt de vraag van de toevoeging van een vertaling in deze taal.

Artikel 38 maakt de toevoeging van een vertaling alléén verplichtend voor de akten van rechtsplegingen, vonnissen of arresten welke moeten beteekend worden (23). Zoo de akten welke niet dienen beteekend niet wettelijk moeten gepaard gaan met een vertaling, is de toevoeging van een vertaling aan te raden telkenmale dit zonder bezwaar kan geschieden (dus buiten de gevallen van dringendheid b.v.) en in de mate waar de vertaling noodzakelijk is voor de volbrenging van den aangezochten plicht. Te dien opzichte dient men niet uit het oog te verliezen dat de bij ambtelijke opdracht of bij van magistraat tot magistraat verzochte plichten door de plaatselijke politie of de rijkswacht moeten vervuld zijn. Maar het zou bij iedere onderstelling ontegensprekelijk overbodig zijn bescheiden te vertalen die te dien einde zonder eenig nut kunnen zijn, zooals eenvoudige vormstukken.

De verslagen der deskundigen en der vaklieden worden gesteld in de taal der rechtspleging (art. 38). Ongetwijfeld kan, in strafzaken, de bepaling dezer taal zich wijzigen naar aanleiding van nieuwe telastleggingen of ten gevolge van de aanvraag der verdachten. (zie bijv. art. 16 en 23). Door de taal der rechtspleging moet men hier dus verstaan de taal der rechtspleging op het oogenblik waarop de deskundige gevorderd wordt een bepaalde taak te vervullen. Door verslag verstaat men het geschreven verslag en niet het mondelinge getuigenis van den deskundige.

Op den aldus vermelden regel voorziet artikel 33 een uitzondering. Wegens bijzondere redenen en in bijzondere zaken kan de rechter door een met redenen omkleede beslissing den deskundige er toe machtigen zich van de taal zijner keus te bedienen.

Deze uitzondering beoogt het geval waarin een bijzonder kiesch deskundigenonderzoek maar op *nuttige wijze*

kan toevertrouwd worden aan *specialisten* welke de taal der rechtspleging niet machtig zijn. (23).

Het schijnt dat er uit de voorbereidende werken van de wet dient besloten dat de rechter den deskundige slechts zal mogen machtigen de taal zijner keus te gebruiken dan wanneer het deskundigen onderzoek slaat op een zeldzaam behandeld gebied en indien men, in een bepaald geval zijn toevlucht moet nemen tot een specialist die de taal der rechtspleging onkundig is, doordat men niet in staat zou zijn op *nuttige wijze* zijn toevlucht te nemen tot iemand die er mede vertrouwd is.

In strafzaken kan de *hoogst dringendheid* de «bizondere reden» uitmaken en terzelfdertijd *soms* het aantal der bevoegdheden verminderen waartoe de rechter nuttig zijn toevlucht zal mogen nemen, op zulke wijze dat zij de door artikel 33 der wet voorziene afwijking zal rechtvaardigen.

De aflevering of de opheffing van een *bevel tot aanhouding* zijn rechtsplegingen welke door hun aard een individueel karakter hebben; zij moeten afzonderlijk overwogen worden wanneer er verscheidene verdachten zijn en dus gedaan worden in de taal van den beschuldigde die zij betreffen.

(II. — Voor de *Raadkamer* zal de rechtspleging gevoerd worden in de voor de akten van vervolging en onderzoek gebruikte taal. (art. 13).

Wanneer er verscheidene beschuldigten zijn, moet men nochtans aannemen dat voor de bekrachtiging of de opheffing van een bevel tot aanhouding, de rechtspleging in de taal van den beschuldigde die zij betreft zal geschieden.

III. — Voor de *Rechtbanken van Politie* waarvan het gebied alleen uit Vlaamsche gemeenten is samengesteld (kantons Assche, Sint-Kwintens-Lennik, Vilvoorde en Wolvertem) zal de rechtspleging in het Nederlandsch gevoerd worden (artikel 15).

Hetzelfde geschiedt (art. 15) zelfs wanneer de Raadkamer een beschikking van verwijzing in de Fransche taal heeft uitgesproken en dat de geheele rechtspleging, tot daar, in deze taal voortgezet werd. (art. 13).

Artikel 23 voorziet dat een verdachte die vóór een politierechtbank of een correctionele rechtbank te recht staat en die de voertaal van deze rechtsmacht onkundig is of ze met minder gemak verstaat, mag vragen dat de rechtspleging in de andere taal zou geschieden.

Deze bepaling is slechts toepasselijk in het arrondissement Brussel, ten aanzien van een verdachte die vóór de politierechtbanken van Assche, Sint-Kwintens-Lennik, Vilvoorde, of Wolvertem te recht staat en die alléén de Fransche taal kundig is of zich met meer gemak in deze taal uitdrukt.

In dit geval zal de rechtbank de *verwijzing* moeten gelasten naar een der meest nabije rechtscolleges van den zelfden rang die de door den verdachte gevraagde taal tot voertaal hebben (24). Zij zal de verwijzing niet moeten gelasten indien zij verklaart een toereikende kennis van de taal van den verdachte te bezitten of wegens omstandigheden van de zaak, niet op de aanvraag van den verdachte te kunnen ingaan.

Deze verklaring betreffende de toereikende kennis der taal van den verdachte bedoelt niet alléén den rechter maar ook den ambtenaar van 't Openbaar Ministerie (25).

De omstandigheden der zaak welke de weigering tot verwijzing zouden rechtvaardigen, worden aan de beoordeeling van den rechter overgelaten. Onder deze mag men rangschikken: een valsche verklaring van den verdachte; het feit dat de verwijzing de verplaatsing van een te groot getal getuigen zou medebrengen of de wettige belangen van de burgerlijke partij zouden schaden (26); het feit dat het verzoek om verwijzing zichtbaar ingegeven werd door de bezorgdheid om de verjaring van de publieke vordering te bereiken (27).

De aanvraag van den verdachte en de eventuele verklaring van de Rechtbank zullen op het zittingsblad aangeetekend worden (28).

De weigering gesteld door de Rechtbank tegen een aanvraag tot verwijzing naar een andere rechtsmacht brengt *geen verandering in de taal* der rechtspleging mede. Artikel 15 is formeel en voorziet geen exceptie.

De toevlucht tot de rechtspleging van verwijzing voorzien door artikel 23 der wet zal vaak kunnen vermeden worden. Inderdaad wordt **krachtens het nieuw artikel 1** van het wetboek van strafvordering (K. B. n° 59 van 10 Januari 1935, afgekondigd in het Staatsblad, van 13 Januari 1935), de bevoegdheid der politierechtbank niet meer alléén door de plaats van het misdrijf bepaald, maar insgelijks door de woonplaats van den verdachte of door de plaats waar hij zal kunnen gevonden worden.

Door mijn omzendbrief van 25 Januari 1935, n° 288, toegezonden aan de Heeren Ambtenaren van het Openbaar Ministerie van het arrondissement, schreef ik voor in principe de bevoegdheid van de politierechtbank van de plaats der inbreuk te kiezen.

De overwegingen van practisch nut die deze keus bepalen, moeten wijken voor de omstandigheid dat het uit de bestanddelen van het vooronderzoek den Ambtenaren van het Openbaar Ministerie ontegensprekelijk zou gebleken zijn dat zoo hij vóór een der vier politierechtbanken van Assche, Sint-Kwintens-Lennik, Vilvoorde of Wolveterm, gedaagd is, de verdachte, de verwijzing naar een andere rechtbank zal vragen, om reden hij zich gemakkelijker in 't Fransch dan in 't Nederlandsch uitdrukt.

Wanneer deze eventualiteit hun als waarschijnlijk zal blijken, zullen de Heeren Ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de vermelde Rechtbanken zich vóór welkdanige dagvaarding vergewissen of de verdachte in de voorwaarden is om de verzending aan te vragen en of hij het inzicht heeft van dit vermogen te gebruiken.

Zoo ja en indien het beleid van een goed recht het toelaat (29), zal de ambtenaar van het Openbaar Ministerie vóór denwelke de zaak aanhangig is, het dossier aan zijn bevoegden ambtgenoot wegens de woning van den beschuldigde toezenden op voorwaarde, wel te verstaan, dat deze woning gelegen zij in een Waalsche gemeente van het arrondissement Brussel, in de Brusselsche agglomeratie of in het gebied van 't zij ook welke Politierechtbank van het land, waar de rechtspleging in 't Fransch wordt gevoerd bij toepassing van artikel 1 der wet.

Ingeval van verwijzing naar de politierechtbank door de Raadkamer, zullen dezelfde principes de Magistraten van het Parket de aanwijzing ingeven van de politierechtbank waarvoor het gecontraventionnaliseerd misdrijf aanhangig zal gemaakt worden.

De door artikel 22 der wet van 15 Juni 1935 voorziene rechtspleging zal sub num. IV hierna uiteengezet worden.

IV. — Vóór de andere Politierechtbanken van 't arrondissement en vóór de Correctioneële rechtbank van Brussel, uitspraak doende in eersten aanleg, moet men onderscheiden: (Art. 16 en 21).

a) Er is een verdachte :

1° De rechtspleging wordt in 't Fransch gevoerd, zoo de verdachte in een Waalsche gemeente woonachtig is.

2° Zij zal in 't Nederlandsch geschieden zoo de verdachte in een Vlaamsche gemeente woonachtig is;

3° In 't Fransch of in 't Nederlandsch zoo de verdachte in de Brusselsche agglomeratie woonachtig is naar gelang hij tijdens het onderzoek — of bij ontstentenis van dit onderzoek, tijdens het vooronderzoek — gebruik heeft gemaakt van de een of andere dezer talen;

4° In de andere gevallen wordt er gebruik gemaakt van 't Fransch of van 't Nederlandsch, volgens de noodwendigheden der zaak; (30).

5° Echter heeft de verdachte het recht te vragen dat van deze regels afgeweken wordt (Art. 16 § 2).

Dit verzoek om afwijking zal ingediend worden:

— bij den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie zoo de zaak in vooronderzoek is.

Deze zal deze geschreven aanvragen voegen bij het vooronderzoek waartoe hij overgaat; zoo de aanvraag

mondeling is ingediend zal hij er een proces-verbaal van opmaken en het bij het vooronderzoek voegen;

— bij den onderzoekenden Magistraat in den loop van het onderzoek; deze zal akte verleen van de aanvraag;

— bij de rechtbank die er de aantekening op het zittingblad zal van gelasten;

6°) Wanneer de verdachte de taal onkundig is waarvan hij voor de rechtspleging het gebruik aanvraagt, wordt het feit vastgesteld in het door den Magistraat opgestelde proces-verbaal of op het zittingblad van de terechtzitting; de rechtspleging wordt in dit geval in de andere taal gevoerd.

b) Er zijn meerdere betichten :

Er wordt voor de rechtspleging gebruik gemaakt van de taal waarvan de meerderheid der verdachten gebruik gemaakt heeft voor haar verklaringen of welke zij gekozen heeft. Ingeval van gelijkheid duidt de rechtbank zelf, bij een met redenen omkleede beslissing, welke niet vatbaar is voor verzet of beroep, de taal der rechtspleging aan (Art. 21). Het vonnis dat de taal bepaalt waarin de rechtspleging zal gevolgd worden moet verschillend zijn van het vonnis dat over den grond uitspreekt.

Ieder beschuldigde die het Nederlandsch onkundig is mag vragen dat bij het dossier, een Nederlandsche vertaling gevoegd worde van de processen-verbaal der verklaringen van getuigen of klagers en van de in het Fransch gestelde verslagen van deskundigen. En omgekeerd voor den beschuldigde die alléén de Fransche taal verstaat (art. 22). De kosten van deze vertaling zullen begroot worden op voet van art. 10 van het Tarief in strafzaken; zij vallen de Schatkist ten laste.

Deze rechtspleging wordt geregeld door alinea 3 van artikel 22 : de beschuldigde zendt zijn verzoek aan den ambtenaar van het Openbaar Ministerie toe langs het kanaal der griffie ten laatste den achtsten dag na de betekening hetzij van het Arrest van verwijzing naar het Hof van Assisen, hetzij van de dagvaarding om te verschijnen voor eene Correctioneële- of Politiezitting.

De Heer Griffier aan het hoofd van den Correctioneelen dienst en de Heeren Griffiers der Vrederegerechten van het Arrondissement zullen van deze requesten een register houden waarin zij opvolgenlijk een rangnummer zullen krijgen. Dit register bevestigt den datum der neerlegging van het request ter griffie.

Om de verdachte van de uitoefening van dit recht niet te berooven, dient er allermint voor gezorgd, wanneer de betichte niet gedetineerd is, dat een voldoende termijn gelaten worde tusschen de betekening van de dagvaarding en den datum der verschijning.

Alhoewel de wet het niet uitdrukkelijk aanstipt, blijkt het, dat wanneer de verdachte door de dagvaarding niet geraakt werd en dat deze bij verstek veroordeeld niet, het verzoek nog mag ingewilligd worden, alhoewel de termijn voorzien bij artikel 22, noodzakelijkerwijze verstreken zij. Desnoods zal de zaak uitgesteld worden voor zoover, wel te verstaan, het verzoek werd ingediend, vóór den dag waarop de Rechtbank zal dienen uitspraak te doen over het verzet.

c) Gebruik der talen vóór de Correctioneële Rechtbank zetelende in hooger beroep :

Voor de rechtspleging zal er gebruik gemaakt worden van de taal waarin de bestreden beslissing is gesteld (art. 24) tenzij het vonnis waartegen in hooger beroep werd gegaan vernietigd zij wegens schending van de wet op het gebruik der talen. In deze laatste onderstelling, zal de taal der rechtspleging slechts gewijzigd worden dan na de beslissing waardoor de rechter van den tweeden aanleg de zaak tot zich getrokken heeft.

Artikel 22 der wet erkent op nadrukkelijke wijze het recht voor den beschuldigde de nieuwe bij de beroeps-rechtsmachten voorgelegde stukken te doen vertalen.

De te dien einde ingediende requesten zullen door de zorgen van de Correctioneële Griffie in het daartoe bestemde register ingeschreven worden.

IV. — ALGEMEENE BEPALINGEN

In hoofdstuk V van de wet gegroepeerd, beoogen zij de rechtspleging vóór de burgerlijke straf en handelsrechts-machten.

A. — Verscheidene bepalingen van de wet voorzien aanvragen of requesten om te bekomen dat de in een taal ingevoerde rechtspleging in de andere voortgezet zij (art. 4, 6 § 2, art. 16 § 2, art. 19 al. 3, art. 55 en 56), hetzij de verwijzing naar eene rechtsmacht van een ander taal-gebied (art. 7, 19, 20, 23), hetzij de vertaling van stukken (art. 8, 22), hetzij de machtiging tot het gebruik van een andere taal voor de pleidooien (art. 36, 2).

In welke taal dienen deze aanvragen gedaan?

Wanneer de partij in persoon verschijnt en zij haar aanvraag mondeling doet, mag zij gebruik maken van de taal die zij kiest (art. 30).

In strafzaken is de persoonlijke verschijning van den verdachte een algemeene regel.

In burgerlijke en handelszaken is zij niet toegelaten dan voor zekere rechtsmachten en in zekere zaken.

De aanvragen voorzien bij de wet van 15 Juni 1935 mogen bovendien niet alle mondeling worden gedaan. (Zie art. 7 § 1, al. 2 — 22 en 36, 23, enz.)

Daar deze aanvragen akten van rechtsplegingen zijn, schijnen zij, *indien zij niet mondeling gedaan worden*, in principe, te moeten gesteld worden in de taal der rechtspleging tot dan toe gebruikt.

Dit geschiedt zeker in het geval van artikel 7 wat betreft de aanvraag door de eischende partij, vermits het in de akte tot inleiding van het geding is, dat zij dient gedaan te worden; hetzelfde geldt voor de aanvraag van den verweerder en de aanneming der andere partijen, tenzij de regelen der rechtspleging, van toepassing voor de rechtsmacht welke er kennis van krijgt, een mondelinge verklaring der in persoon verschijnende partijen toelaat.

Mij dunkt dat de zelfde regel dient gevolgd te worden, wat de schriftelijke aanvraag aangaat ingediend zooals artikel 8 bepaalt.

Maar de oplossing schijnt mij niet dezelfde in de gevallen voorzien bij artikels 4, 6 § 2 en bij artikel 36 § 2.

Inderdaad, de schriftelijke aanvraag bij deze bepalingen voorzien moet *van de hand* van de partij zelf zijn en door *hem zelf ondertekend*. De wetgever heeft niet met billijkheid aan een rechtsonderhooige de verplichting kunnen opleggen zelf een stuk te schrijven in een taal welke hem gansch onbekend zou zijn (31).

De aanvragen voorzien bij artikels 16, 19, 20, 22, 23 en 56 mogen alleen uitgaan van verdachten. Welnu artikel 31 van de wet laat, op algemeene wijze, aan de verdachten toe, de taal te gebruiken die ze verkiezen.

Ik denk dat krachtens dit principe, de verdachte die zelf een der aanvragen waarvan sprake schriftelijk doet, niet verplicht is zich van de taal der rechtspleging te bedienen, zelfs wanneer de wet niet als voorwaarde tot de ontvanke-lijkheid van zijn aanvraag stelt, dat hij de taal niet kenne van de rechtspleging. De beslissingen welke uitspraak doen over die aanvragen moeten, in principe, verleend worden in de taal die gebruikt wordt voor de rechtspleging op het oogenblik dat zij worden verleend.

* * *

B. — De artikelen 30, 31 en 32 van de wet voeren een hoofdzakelijke mate in tot het principe van de taaleenheid in dezelfde rechtspleging.

Zij bekrachtigen het recht voor al de partijen die persoonlijk voor de burgerlijke- en handelsrechtbanken verschijnen, evenals in strafzaken voor de beschuldigten of de getuigen, zoowel van den loop van het vooronderzoek en van het onderzoek, als ter terechtzitting om gebruik te maken van de taal hunner keuze voor hun gezegdens, verklaringen en getuigenissen.

In de processen-verbaal of op het zittingsblad zal er al-

toos melding gedaan worden van de taal waarin de partijen, de getuigen, de deskundigen of de verdachten hunne verklaringen afleggen, evenals van deze waarvan gebruik wordt gemaakt voor de pleidooien (art. 34). Deze bepaling is toepasselijk in burgerlijke- en handelszaken evenals in strafzaken.

Zoo is het ondermeer, in het geval waar het verhaal tegen een beslissing is uitgeoefend door een ter griffie gedane verklaring (beroep, voorziening in verbreking) dat de partij voor haar verklaring, gebruik maakt van de taal harer keuze maar de akte die er wordt van gesteld dient het klaarblijkelijkst te zijn in de taal der rechtspleging. Melding wordt gemaakt van de taal waarin deze verklaring is gedaan.

De door de partijen en getuigen gebruikte taal is *zonder eenigen invloed op de bepaling der taal van de rechtspleging*.

Deze is ook onafhankelijk van de door den verdachte voor zijn verklaringen gebruikte taal, behoudens wat betreft :

a) De processen-verbaal opgemaakt in de Brusselsche agglomeratie, (art. 11-2°);

b) De rechtspleging vóór de Politie-rechtbank van het gerechtelijk arrondissement Brussel, ander dan deze waarvan het gebied uitsluitend samengesteld is uit *Vlaamsche gemeenten* buiten de Brusselsche agglomeratie gelegen;

c) De rechtspleging vóór de Correctionele rechtbank te Brussel (art. 16 § 1).

De akten bestemd om de verklaringen en getuigenissen der partijen, beschuldigten en getuigen te ontvangen moeten in de taal der rechtspleging gesteld zijn (onder voorbehoud, van wat in artikel 11 voorgeschreven is voor de processen-verbaal betreffende de opsporing en de vaststelling der misdaden, misdrijven en overtredingen).

Daarentegen, moeten de ingewonnen verklaringen en getuigenissen wanneer zij in deze akten opgenomen gesteld worden in de taal waarin zij gedaan zijn, tenzij de opsteller deze taal onkundig is (32).

De artikels 30, 31 en 32 schrijven voor dat er beroep worde gedaan, wanneer dit noodig is, op de medewerking van een vertaler; artikels 31 en 32 zoowel als den Nederlandschen tekst van artikel 30 vergen de medewerking van een *beëdigden* vertaler.

Men hoeft aan te nemen dat de weglating van het woord « juré » in den Franschen tekst van art. 30 aan een onoplettendheid moet toegewezen worden. Men dient zich bovendien te herinneren dat de rechtsmachten waarvan sprake in artikel 30, wanneer zij de medewerking vragen van een vertaler, steeds beroep doen op een beëdigden vertaler en zoo noodig van den vertaler ter terechtzitting zelf den eed afnemen.

* * *

C. — Ik heb hier hooger uiteengezet dat krachtens artikel 33, de deskundigen-verslagen onder zeker voorbehoud in de taal der rechtspleging dienen opgemaakt.

Uit de verbinding der artikelen 31 en 34, vloeit voort dat, ter terechtzitting geroepen om omtrent hunne vaststellingen te getuigen, zij zich in de taal hunner keuze zullen uitdrukken.

D. — De adviezen en vorderingen van het Openbaar Ministerie worden in de taal der rechtspleging uitgesproken (art. 35). Voor haar conclusiën en pleidooien, gebruikt de burgerlijke partij dezelfde taal (art. 35 al. 2).

Daar het niet naleven van deze bepalingen bestraft wordt met de van ambtswege door den rechter uitgesproken nietigheid (art. 40) vestig ik er de bijzondere aandacht van de Magistraten van het Parket en van de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Rechtbanken van Politie op.

Het Openbaar Ministerie kan, bovendien, in strafzaken indien een of meerdere der beschuldigten of van hun raadsman- n de taal der rechtspleging onkundig is, zijn vordering in de andere taal samenvatten. Het gebruik dat

met goed overleg van dit vermogen zal gemaakt worden, zal vaak en terzelfder tijd tot een meer volmaakte rechtspraak en tot de verhooging van het gezag van het Openbaar Ministerie bijdragen.

* * *

E. — De taal der pleidooien wordt geregeld door artikel 36 en bij overgangsmaatregel door artikel 64 der wet.

In principe zullen de pleidooien in de taal der rechtspleging geschieden.

Zekere *afwijkingen* van dit principe zijn voorzien (art. 36). Zij beoogen nooit de pleidooien van de burgerlijke partij, die geen gebruik mag (33) maken van een andere taal dan die van de openbare partij (art. 35).

De afwijkingen zijn tweëerlei.

1°) Afwijkingen eigen aan de zaak.

Voorwaarden :

a) een partij moet ze aanvragen.

b) de maatregel moet «volkomen noodzakelijk» blijken;

c) de raadsman van de partij die de aanvraag indient moet verklaren de taal der rechtspleging niet machtig te zijn.

d) deze raadsman moet in een andere taalstreek woonachtig zijn.

In dit geval mag de rechter den advocaat van de andere partij machtiging verleen in gelijks dezelfde taal te gebruiken.

Deze machtigingen moeten met redenen omkleed zijn en mogen alléén maar op een door de partij heelemaal geschreven en ondertekend *verzoek* verleend worden. De beslissing tot machtiging is noch voor verzet noch beroep vatbaar.

2°) afwijkingen eigen aan den persoon van den raadsman.

Voorwaarden :

a) advocaten die vóór 1 Januari 1930 het diploma van dokter in de rechten hebben behaald.

1. — vóór de burgerlijke rechtsmachten mogen zij pleiten in de taal hunner keuze.

2. — vóór de strafrechtsmachten, uitgenomen de Hoven van Assisen genieten zij hetzelfde recht op uitdrukkelijk verzoek van den beschuldigde; dit recht wordt — bij vergissing schijnt het — den raadsman van den burgerlijk verantwoordelijke niet toegekend.

b) advocaten die hun diploma van dokter in de rechten na 1 Januari 1930 hebben behaald, zullen in de taal hunner keuze mogen pleiten, in de voorwaarden voorzien bij §§ a 1 en a 2 tot op 14 September 1940.

* * *

F. — Artikel 37 bepaalt dat de vonnissen en Arresten evenals de akten betreffende hunne tenuitvoerlegging in de taal der rechtspleging worden gesteld, klaarblijkelijk gevolg van de namelijk in artikelen 1, 2, 13 en 14 afgekondigde principes.

Dezelfde bepaling preciseert dat in de mededeelingen van magistraat tot magistraat, binnen hetzelfde taalgebied, de taal der rechtspleging zal gebruikt worden. Dezelfde oplossing wordt voorgeschreven voor deze welke het karakter hebben van een akte van rechtspleging. Voor de andere mededeelingen welke, ofschoon in verband met de rechtspleging, eerder een aard van inwendig bestuur hebben, zal de keuze der taal bepaald worden bij verwijzing naar de wet van 28 Juni 1932 op het gebruik der talen in bestuurszaken of volgens de welvoegelijkheid. (z. mijn omzendbrief van 6 Juli 1932, Alg. Onder. Vlaamsche taal n° 60).

De Ministerraad heeft bij beslissing van 30 December 1935, tot toepassing van deze principes noodig geacht, dat de nota's welke voor doel hebben het *overmaken* van een

bescheid zooals een *Inlichtingsbulletijn*, den aard niet hebben van een gerechtelijken plicht, dat ze als bestuurlijke bescheiden dienen beschouwd en dat dienvolgens hun de wettelijke bepalingen die in deze zaken bedoeld worden dienen toegepast. Dezelfde bestuurlijke aard dient de inlichtingsbulletijns zelf toegekend. Zij hebben inderdaad alléén tot doel, aanwijzingen over de identiteit, het vermogen en de antecedenten in te winnen en hun opmaking evenmin als hun overmaking, maken niet het vervullen van een gerechtelijken plicht uit.

* * *

G. — Luidens artikel 38, moet een vertaling gevoegd worden bij iedere akte van rechtspleging, vonnis of arrest die moeten beteekend worden in eens gemeente waarvan de taal deze niet is waarin de akte gesteld is. Van dezen regel wordt alléén afgeweken voor de in de Fransche of Vlaamsche taal gestelde akten welke in een gemeente van de Brusselsche agglomeratie moeten beteekend worden.

De kennisgeving door de griffiers te doen, ingevolge artikel 214 g en h van het Wetboek van Burgerlijke Rechtspleging gelden als beteekening; zij moeten dus, desgevallend, begeleid zijn van de vertaling voorgeschreven door artikel 38. In dit geval is het de griffier, die de kennisgeving moet doen, die in de vertaling moet voorzien. Hij dient door de eischende partij het bedrag der vertalingkosten in consignatie te doen geven, indien er, wel te verstaan, kosten dienen gedaan. Daar deze kosten moeten begroot worden, moet de Griffier ze onderaan de uitgifte aanduiden.

Hier nogmaals wordt de tusschenkomst van een beëdigd vertaler niet vereischt; het is te beschouwen als een bijzonder geval door den griffier op te lossen volgens de omstandigheden. De vertaling zal trouwens dikwijls in de griffie zelf kunnen gemaakt worden.

In strafzaken, zullen de volgende regelen voortaan worden nageleefd voor de vorderingen tot dagvaarding om te verschijnen, beteekend in een ander taalgewest, zooals voor de in een ander taalgewest beteekende vonnissen.

De Ambtenaren van het Openbaar Ministerie moeten voortaan bij de vorderingen tot dagvaarding en bij de vonnisuittreksels welke zij doen beteekenen in eene andere taalstreek, eene vertaling bijvoegen; de eene en de andere zullen voortgaan, in dezelfde gevallen, met een afschrift der origineele akte bij te voegen: deze regelen zijn insgelijks van toepassing op de akten te beteekenen in de Duitsche streek. (Wijzigingen gebracht aan de onderrichtingen hernomen in mijn omzendbrief van 13 Januari 1922. Secret. n°54.)

H. — De wet vereischt dat in principe *al de akten eener rechtspleging* en zelfs de *uitvoeringsakten* gesteld wezen in de *streektaal* der rechtsmacht: deze regel wordt onder meer aangeduid in artikels 1, 2, 3, 14, 15 en 37.

Zijn aan dit voorschrift onderworpen: de exploten der deurwaarders die akten van rechtspleging uitmaken (zooals b. v. de dagvaardingen in burgerlijke- of in strafzaken) en deze die de tenuitvoerlegging der vonnissen en arresten betreffen (art. 37).

Alzoo een deurwaarder van Bergen, verzocht een inwoner dezer stad te dagvaarden vóór de Politie rechtbank van Wolvertem, moet zijne akte in het Nederlandsch stellen en beteekenen, en omgekeerd. Dezelfde regel is van toepassing op de akten van uitvoering in de Vlaamsche streek, eener beslissing genomen in de Waalsche streek en omgekeerd.

Artikel 4 wijkt van dezen regel af wat betreft de rechtsplegingen vóór de *burgerlijke rechtbanken en rechtbanken van koophandel* van eersten aanleg waarvan de zetel in het arrondissement Brussel is gevestigd met uitzondering der vrederechten van Assche, St-Kwintens-Lennik, Vilvoorde en Wolvertem en van den Werkrechterraad van Vilvoorde.

Maar krachtens art. 6 § 1 kan bovenvermelde toestand

zich echter voordoen in geval er meerdere verweerders zijn gehuisvest in gemeenten met een verschillende taal. Zoo b. v. wanneer er drie verweerders zijn, waaronder er twee Vlaamsche gemeenten bewonen en de derde een Waalsche gemeente, dan moeten zij allen in het Nederlandsch gedagvaard worden.

Deze wetsbepalingen zijn niet zonder ernstige moeilijkheden uit te lokken: Een Koninklijk Besluit van 9 September 1935 (art. 4 en 5) (34) bepaalt welke de taalkennis van de deurwaarders moet zijn. Het vereischt slechts de kennis van de taal of van de talen « voorzien vóór het rechtcollege waar zij mochten geroepen worden hun ambt uit te oefenen ».

Dit koninklijk besluit is voorwaar in overeenstemming met den algemeenen geest der wet; maar men vraagt zich derhalve af hoe, in de practijk de beschikkingen waarvan daar juist kwestie, zullen kunnen nageleefd worden (35).

Wat er ook van weze, in tegenwoordigheid der uitdrukkelijke beschikkingen der wet, zal de beteekening eener akte van rechtspleging gedaan in eene taal die niet de door de wet voorgeschrevene zou zijn, ongetwijfeld, van ambtswege moeten nietig verklaard worden (art. 40).

Ik vestig de aandacht der deurwaarders op dit punt, evenals op de gevolgen der nietigverklaringen die hun zouden toegeschreven zijn (Wetboek van Burg. Rechtspl. art. 1031).

Wanneer zij beteekeningen doen in eene taal die niet deze der gemeente (36) is in dewelke zij hun ambt uitoefenen, moeten de deurwaarders, naar mijn oordeel, handelen als volgt:

- 1°) Opstellen van het exploit in de taal der rechtspleging;
- 2°) Afgifte aan den beteekeende der volgende stukken:
 - a) afschrift van het exploit;
 - b) vertaling van het exploit in de taal der gemeente (art. 38);
 - c) gebeurlijk, afschrift der akten van rechtspleging beteekeend tegelijkertijd met het exploit (zooals: vordering van het Parket ten einde dagvaarding, uitgifte van het vonnis);
 - d) vertaling, in de taal der gemeente, der akte vermeld sub. litt. C.
- 3°) Melding op het origineel van het exploit alsook op zijn afschrift en zijne vertaling, van de afgifte der afschriften en vertalingen.
- 4°) Melding op de stukken in vertaling afgeleverd dat het « vertalingen » zijn.

* * *

I. — Alinea 5 van artikel 38 laat toe dat er afgeweken worde van de regels bevat in de vorige alinea's, 't is te zeggen *ontslaaf van de voorgeschrevene vertaling*, wanneer « de partij aan dewelke de beteekening moet gedaan worden, voor de rechtspleging de taal heeft verkozen of aanvaard, waarin de akte, het vonnis of het arrest is gesteld ».

Het feit alleen vóór eene rechtsmacht te verschijnen, als eischer, verweerder of verdachte, moet niet verklaard worden als zijnde de keus of de « aanvaarding » der taal voorgeschreven voor de rechtspleging in den zin van art. 38, 5° alinea; het geldt hier enkel eene *onderwerping* aan de gebiedende beschikkingen der wet.

Bedoelde tekst beoogt klaarblijkelijk het geval waarin de taal der rechtspleging vastgesteld is door de keus of de overeenkomst der partijen (zie b. v. art. 4-7, § 1-16 § 2-20-55-56).

Ik denk echter dat alinea 5 van artikel 38 insgelijks van toepassing is wanneer de partijen bepaald hebben dat de geschillen waarin zij zouden kunnen betrokken zijn, vóór de rechtsmachten van een bepaald ééntalig arrondissement zouden gebracht worden; door deze bepaling hebben zij inderdaad, terzelfdertijd, de vormen der rechtspleging gekozen of aangenomen, eigen aan de aangeduide rechtsmacht, en zodoende deze die het gebruik der talen aanbelangen.

* * *

J. — Ik vestig uwe bijzondere aandacht op artikel 40 der wet waardoor iedere akte van rechtspleging, gedaan in overtreding met deze voorschriften, nietig verklaard wordt.

Deze nietigheid is van *Openbare orde*. Het behoort dus de Magistraten van het Parket en de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Politierechtbanken ze van ambtswege op te werpen.

Echter, om te vermijden dat de te kwader trouw zijnde pleiters er voordeel zouden uit trekken met het eenig doel den loop van het gerecht te belemmeren, wordt de nietigheid der akten van de rechtspleging gedekt door « elk niet zuiver voorbereidend vonnis of arrest » (37) (art. 40 al. 2).

De wegens inbreuk op onderhavige wet nietig verklaarde akten stuiten de *verjaring*, evenals de op straf van verval toegestane termijnen van rechtspleging (al. 3).

* * *

K. — Artikel 41 schrijft voor dat in *elk vonnis* of arrest (38) melding gemaakt worde van de *bepalingen der wet* waarvan toepassing gemaakt werd voor het opstellen van het exploit of van de andere akten van rechtspleging, welke het vonnis of het arrest *voorafgingen*.

De bepalingen der wet van 15 Juni 1935, toegepast voor het *opmaken* der beslissing zelve, moeten dus niet aangeduid worden.

Men mag zich afvragen of de artikelen der wet, toegepast voor het opmaken der processen-verbaal en der ondervragingen opgesteld terloops een gewoon vooronderzoek van het Parket, gevolgd door eene rechtstreekse dagvaarding, *moeten* aangestipt worden; deze akten, die ouder zijn dan de akte die de Openbare vordering vóór de rechtsmacht brengt, schijnen inderdaad deze niet te zijn waarvan gewag in den tekst van artikel 41. In de Kamer nochtans heeft men, onder voorbehoud weliswaar, de meening uitgedrukt dat zelfs de artikels betreffende het opstellen der processen-verbaal van politie moesten aangeduid worden (39). Hunne aanduiding in het vonnis is dus aan te raden.

Ik vestig er insgelijks uwe aandacht op dat de draagwijdte van artikel 41 verschillend is van deze van artikelen 163 en 195 van het wetboek van Strafvordering, gewijzigd door de wet van 2 Januari 1924: inderdaad deze laatste artikelen maken de aanduiding der wetsbepalingen, die de *vormen der rechtspleging* voorschrijven, niet verplichtend (Zie o. m. Cass. 4 Juni 1934. Pas. 1934, 1-303).

Kortom, in de toekomst zooals in het verleden, moeten in de vonnissen verleend in strafzaken, de artikels aangestipt, waarvan de aanduiding door het Wetboek van Strafvordering voorgeschreven wordt, en daarenboven, de artikels der wet van 15 Juni 1935, waarvan de aanduiding door art. 41 dezer wet verplichtend is gemaakt.

* * *

L. — Alle wettelijke beschikkingen of besluiten die niet met deze wet overeenkomen, zijn *vervallen* (art. 67).

* * *

M. — Het artikel 68 der op 15 September 1935 van kracht geworden wet, bepaalt dat deze niet van toepassing is op de vóór dien datum ingeleide zaken of ingestelde vervolgingen.

Onder vóór 15 September 1935 ingeleide zaken dienen verstaan de zaken waarin de akten tot inleiding regelmatig zijn opgesteld en beteekeend.

Door ingestelde vervolgingen verstaat men klaarblijkelijk de strafzaken waarin een onderzoek reeds is ingesteld of die bij een rechtsmacht van wijzen aanhangig zijn gemaakt.

Deze bepaling verzet er zich natuurlijk niet tegen dat in de gevallen waarin de vroegere wetgeving het toeliet en waarin de nieuwe wetgeving het gebruik der Nederlandsche taal voorschrijft, de Magistraten en partijen, zoo zij het nuttig achten, de wet van 15 Juni 1935, toepassen.

* * *

Gelieft mij om opheldering te verzoeken nopens de moeilijkheden welke U zoudt ontmoeten in het toepassen van deze nieuwe wetgeving op de waarneming waarvan de Magistraten van het Parket te Brussel, op de meest nauwgezette wijze een waakzaam oog zullen houden.

De Procureur des Konings,
GANSHOF VAN DER MEERSCH.

(1) Verslag uitgebracht in naam van de Commissie, Parlementaire Besch. Kamer, n°s 135 en 136.

(2) Verslag uitgebracht in naam van de Commissie, Parlementaire Besch. Senaat, n° 86.

(3) De gemeenten van de Brusselsche agglomeratie zijn Fransch, behoudens Anderlecht, Evere, Ganshoren, Koekelberg, St-Agatha-Berchem, St-Jans-Molenbeek, St-Pieters-Jette, die Vlaamsch zijn (K. B. 11-9-1935). Dit onderscheid schijnt geen gevolg te weeg te brengen wat de toepassing betreft van de wet betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken, behalve misschillen om te bepalen in welke taal de akte van inleiding tot het geding moet worden opgemaakt wanneer een deel der verweerders in de Brusselsche agglomeratie woonachtig is en een deel hetzij in de Waalsche streek, hetzij in de Vlaamsche streek. (z. Hayoit de Termicourt, Beschouwingen over de wet van 15 Juni 1935, blz. 25).

(4) De rechtsmacht van den zelfden rang welke het meest nabije is in het rechterlijk arrondissement Brussel, schijnt het vredegerrecht te zijn van het 4de Kanton te Brussel wat betreft het vredegerrecht van Vilvoorde en dit van Wolvertem; het vredegerrecht van Sint-Jans-Molenbeek wat betreft dat van Assche; het vredegerrecht van Halle wat betreft dat van Sint-Kwintens Lennik. Wat de Werkrechersraad van Vilvoorde betreft is de rechtsmacht van denzelfden rang als deze welke het meest nabij is de Werkrechersraad van Brussel.

(5) Art. 42 wet van 15 Juni 1935. Hayoit de Termicourt. Beschouwingen over de wet van 15 Juni 1935, blz. 19.

(6) Op cit. blz. 19 en 20.

(7) Parlem. Hand. Kamer, 9 Mei 1934 blz. 1438.

(8) Parlem. Hand. Kamer, 9 Mei 1934 blz. 1438 en 1439.

(9) Art. 83. Wetb. Burg. rechtspl.; Garssonnet en Cesar Bru, 3de druk. B. I. blz. 339 n° 212bis; - eenig artikel wet van 25 October 1919.

(10) Op. cit. blz. 23 en 24.

(11) Verslag uitgebracht namens de Centrale Sectie der Kamer door den Heer Wauwermans, Parlem. besch. Kamer Sessie 1906-1907 blz. 532-533-536.

Verklaring van denzelfde in de Kamer van 29 November 1907. Pasinomie 1908 blz. n° 68-70.

(12) Corr. Brussel, 15-1-1891, blz. 174; - Corr. Brussel, 5-3-1891, blz. 175; Corr. Brussel 5-6-1891, blz. 268; - Corr. Brussel, 25-11-1893, blz. 1894 n° 16; - Verbr. 10-5-1926, blz. 369; - Corr. Brussel, 9-8-30, blz. 1931, 14; - Verbr. 28-11-32 blz. 1933. 33.

(13) Lenaerts. - Revue de Droit Belge - 1891 blz. 125; - Claeys, De Wet Coremans, blz. 215 n° 402.

(14) C. f. art. 4. § 1. al. 2. Hayoit de Termicourt, op. cit. blz. 28.

(15) z. hierboven, II, A, 2) c) al. 8.

(16) Onder meer : Cass. 26 Juni 1933, Rev. Dr. P. 674; - Cass. 10 Oct. 1933, Rev. Dr. P. 974; - Cass. 16 Oct. 1933, Pas. 1934, I, 37; - Cass. 26 Dec. 1933, Pas. 1934, I, 124.

(17) z. sup., II, A, 2) c), al. 8.

(18) z. blz. 10, IV, Litt. b.

(19) z. (17).

(20) z. III.

(21) Hayoit de Termicourt, op. cit. blz. 41.

(22) z. infra. IV, litt. G.

(23) Aanvullend verslag uitgebracht namens de Commissie door den Heer Marck, Parlementaire Bescheiden, Kamer zittingsjaar 1933-1934 n° 135.

« t is het geval van een belangrijke expertise welke handelt over een vak dat het voorwerp van wetenschappelijke studien en opsporingen vanwege slechts eenige personen is, en welke moet toevertrouwd worden aan een bevoegd persoon, die de taal van de rechtspleging niet kent daar er geen ander is die deze taal kent. »

Zie ook : Parlementaire Hand. Kamer, Zittingsjaar 1933-1934, bl. 1454. - Verklaringen van den heer Declercq, Verslaggever van de Commissie van Justitie van den Senaat. - Parlem. Besch. Senaat, Zittingsjaar 1934-1935 n° 86.

(24) De strafrechtsmacht van het meest nabije gelegen rechtscollege in het gerechtelijk arrondissement Brussel blijkt de Politie rechtbank van Schaerbeek te zijn wat betreft

de Politie rechtbanken van Vilvoorde en van Wolvertem; de Politie rechtbank van Brussel wat betreft de Politie rechtbank van Assche; de Politie rechtbank van Halle wat betreft deze van Sint-Kwintens-Lennik.

(25) Hayoit de Termicourt, op. cit. bl. 35.

(26) Dat is het geval waar een Ambtenaar van het Openbaar Ministerie nuttigerwijze gebruik zal mogen maken van het vermogen een samenvatting van zijn vordering mogen maken in een andere taal dan die van de rechtspleging, (art. 35 al. 3).

(27) Hayoit de Termicourt, op. lit. 37.

(28) Parlem. Hand. Kamer, 4 Juni-1935, bl. 129.

(29) Zulks zal niet het geval zijn indien deze oplossing de dagvaarding van getuigen vóór een van hun woonplaats afgelegen rechtbank moest medebrengen.

(30) z. (17).

(31) Hayoit de Termicourt, op. cit., bl. 22.

(32) Parlem. Hand. Kamer. - 9 Mei 1934, ml. 1446. Verklaringen van den Heer De Winde. - 31 Mei 1934, bl. 1602. Verklaringen van den Heer Marck.

(33) Parlem. Hand. Kamer. - 15 Mei 1934, bl. 1460. Verklaringen van de Heeren Somerhausen en Marck.

(34) « Staatsblad » van 11 September 1935.

(35) De Regeering heeft op 19 December 1935 op het Bureau der Kamer een wetsontwerp neergelegd, op dit punt de wet wijzigend (Parlem. besch. Kamer 1935-1936, n° 60).

(36) Onder voorbehoud der gemeenten van de Brusselsche agglomeratie.

(37) Begrip van het zuiver voorbereidend vonnis. Cass. 23 April 1931. Advies van het Openbaar Ministerie, Pas., bl. 142.

(38) De bepaling is toepasselijk zoowel op de in burgerlijke of in handelszaken gewezen beslissingen als op deze in straf- en tuchtzaken uitgesproken.

(39) Parlem. Hand. Kamer. - 15 Mei 1934, bl. 1463.

BALIELEVEN

TUCHTRAAD DER BALIE VAN KORTRIJK

Op Woensdag, 24 Juni l.l., had te Kortrijk de verkiezing plaats van den Stafhouder en de leden van den Tuchtraad.

Tot Stafhouder werd verkozen : Meester E. Van den Bergh.

Werden verkozen tot leden van den Raad : Meesters Paul E. Beeckman, Robert Gillon, Xavier Verbrugghen, Maurice Putman, Karel Van Tyghem en R. Vermaut.

TIJDSCHRIFTEN

NEDERLANDSCH JURISTENBLAD. - N° 26. - 27 Juni 1936. — Artikelen : Mr H. A. Drielsma, De rechtspositie van den legitimaris met betrekking tot het fiscaal recht. — Dr A. Koerts, Octrooi en Uitvindingsgedachte. — Opmerkingen en mededeelingen. — Uit de literatuur. — Boekaan-kondigingen. — Tijdschriften. — Berichten.

ECONOMISCHE TIJDINGEN. - N° 18. - 25 Juni 1936. Toerisme en Toerismebedrijven in België. — Wisselmarkt. — Kredietbank voor Handel en Nijverheid. — De Bank en haar Techniek. — Textielrubriek. — Voor onze Exporteurs. — Landbouw en Nijverheid. — Handelsberichten. — Beursrubriek. — Boekenschouw.

DALLOZ. — RECUEIL HEBDOMADAIRE DE JURISPRUDENCE. - N° 23. — 25 Juni 1936. — Chronique : De la règle qu'il a pas de nullité sans grief et du nouvel article 173, alinéa 1er, c. pr. civ., par M. André Breton. — Jurisprudence.